

O evandjelje e Lukasoro

Uvod

¹ Cenimeja Teofile, but džene lelje te pisinen oto događaja save ule maškar amende.

² On pisinde ađahar sar so vačerde amende okola kola taro anglunipe dikhle adala događaja hem kola inele sluge zako e Devlesoro lafi.

³ Ađahar hem me, palo adava so taro anglunipe šukar ispitujindum sa adava, mangljum tuće sa palo redo te pisinav,

⁴ te šaj ove uverime dai čaće sa adava so injan sikavdo.

O anđeo phenela so ka bijandol o Jovan o Krstitelj

⁵ Kad o Irod inele caro ani Judeja, nesavo manuš palo anav Zaharija inele svešteniko e izraelconengoro, oto redo e Avijasoro. E Zaharijasiri romni da inele oto pleme e Aaronesoro. Lakoro anav inele Jelisaveta.

⁶ O Zaharija hem i Jelisaveta inele pravedna anglo Devel, adalese so živinde palo sa o naredbe hem o zakonja e Gospodesere.

⁷ Olen na ine čhave adalese so i Jelisaveta našti ine te ačhol khamni, a soduj džene već purandile.

⁸ Jekh dive kad e Zaharijasiri grupa oto sveštenici kandlja ano Hram, tegani hem o Zaharija ćerela ine pli buti sar svešteniko anglo Devel.

⁹ Ov, palo adeti e sveštenikonengoro, barbuteja inele izabirime te đerdini ko Hram e Gospodesoro hem te kadini.

¹⁰ Sar o Zaharija kadini ine ano Hram, sa edobor narodo molini pe ine avri.

¹¹ A ano Hram e Zaharijase mothovđa pe o anđeo e Gospodesoro, kova terdino ki desno strana oto žrtveniko kotar kadinda pe.

¹² Kad o Zaharija dikhlja le, uznemirinda pe hem but darandilo.

¹³ A o anđeo phenda lese: "Ma dara, Zaharija! O Devel šunda ti molitva. Ti romni i Jelisaveta ka bijani će čhave, i ka de le anav Jovan.

¹⁴ Ka ove but radosno zbog leste hem but džene ka radujinen pe so ov ka bijandol,

¹⁵ adalese so ka ovel baro manuš anglo Gospod. Nikad naka pijel mol hem ništa sostar šaj te mačol pe. Ka ovel pherdo e Svetone Duhoja pana pe dajaće ano vođi.

¹⁶ Bute Izraelconen ka irini anglo Gospod, anglo lengoro Devel.

¹⁷ Ka džal anglo Gospod sar glasniko ano duho hem ano zoralipe e prorokosoro e Ilijasoro. Ka mirini e daden lengere čhavencar hem okolen so na šunena ka irini nakori mudrost e pravedniko-nengiri. Ka pripremini e narodo te oven spremna zako e Gospodesoro aviba."

¹⁸ I o Zaharija pučlja e anđeo: "Sar me te džanav da čaće ka ovel adava so phenda? Me injum purano hem mli romni da beršali."

¹⁹ A o anđeo phenda lese: "Me injum o Gavriilo, o anđeo kova terđola anglo Devel. Ov bičhalđa

man te vačerav tuja hem te anav će akava šukar lafi.

²⁰ I ače, ka ove laloro, naka šaj te vačere sa di o dive kad adava ka ovel, adalese so na verujindan mle lafende save ka pherdoven ano pravo vreme.”

²¹ Sar o anđeo vačeri ine e Zaharijaja, o narodo kova adžicerđa avri čudinda pe so o Zaharija edobor ačhilo ano Hram.

²² A kad o Zaharija iklilo, našti ine te vačeri olen-car. Čerela ine nesar te mothoj lende vastencar, ali ačhilo laloro. O manuša halile da ole ine vizija ano Hram.

²³ Kad pherdile o dive oti lesiri služba ano Hram, o Zaharija irinda pe čhere.

²⁴ Na nakhlo but, i lesiri romni i Jelisaveta ačhili khamni hem pandž masek na iklili avri taro čher. Phenda:

²⁵ “O Gospod cerđa te šaj ačhovav khamni. Akana mothovđa maje pli milost hem cidinda mli lađ anglo manuša.”

O anđeo phenela e Marijaće so ka bijani e Isuse

²⁶ Kad i Jelisaveta inele šofto masek khamni, o Devel bičhalđa ple anđeo e Gavriilo ki diz Nazaret ani regija Galileja.

²⁷ Adari valjanda te legari o lafi e Marijaće koja pana inele čhaj. Oj inele mangli e muršese palo anav Josif, kova inele oto pleme e carosoro e Davidesoro.

²⁸ Kad alo o anđeo, phenda e Marijaće: “Radujin tut! O Gospodi tuja! Ovi but milostivno premala tute!”

²⁹ A i Marija but uznemirinda pe zbog e andeosere lafija, i pučlja pe so šaj te značini adava pozdrav.

³⁰ A o anđeo phenda laće: “Ma dara, Marije! O Devel mothovđa će pli milost!

³¹ Aće, ka ačhove khamni hem ka bijane čhave, i ka de le anav Isus.

³² Ov ka ovel baro hem ka vičini pe Čhavo e Najbare Devlesoro. O Devel o Gospod ka del le o presto lesere pradadesoro e Davidesoro.

³³ Ka carujini upro pleme e Jakovesoro zauvek; zako lesoro carstvo naka ovel kraj.”

³⁴ Tegani i Marija pučlja e anđeo: “Sar šaj te ovel adava kad me pana injum čaj?”

³⁵ A o anđeo phenda laće: “O Sveto Duho ka huljel upra tute hem o zoralipe e Najbare Devlesoro ka učari tut. Adalese adava čhavo, kole ka bijane, ka ovel sveto hem ka vičini pe Čhavo e Devlesoro.

³⁶ Eće, ti bibi i Jelisaveta da, ko purane berša, ačhili khamni hem ka bijani murše. I oj, kolaće sare džande da našti te ačhol khamni, akanai šov masek khamni.

³⁷ Adalese so o Devel sa šaj te ćerel!”

³⁸ Tegani i Marija phenda: “Aće, sluškinja e Gospodesiri injum. Nek ovel maje palo to lafi.”

I o anđeo dželo olatar.

I Marija džala te dikhel e Jelisaveta

³⁹ Adala dive i Marija spreminda pe hem siđarda ko bregalo krajo, ki jekh diz ani regija Judeja.

⁴⁰ Kad resli adari, đerdinda ko čher e Zaharija-soro hem pozdravinda e Jelisaveta.

⁴¹ I kad i Jelisaveta šunđa e Marijakoro pozdrav, o čavoro oti radost zorale mrdinđa olaće ano vodi, a oj pherdili e Svetone Duhoja.

⁴² I bare glasoja phenđa e Marijaće: "Najblagoslovime injan maškaro đuvlja hem blagoslovime o čavoro kole akhareja ano vodi!

⁴³ Akavai bari čast maje so tu, mle Gospodesiri daj, aljan kora mande.

⁴⁴ Adalese so, kad šundum to pozdrav, o čavoro oti radost zorale mrdinđa maje ano vodi.

⁴⁵ Blago tuće so verujinđan da ka ovel adava so phenđa će o Gospod!"

I Marija hvalini e Devle

⁴⁶ Tegani i Marija phenđa:

"Mli duša barjari e Gospode;

⁴⁷ Mloi duho radosno ano Devel, ano mlo Spasitelj,

⁴⁸ so ulo milostivno upri poniznost ple sluškinjakiri.

I aće, od akana sa o generacije ka phenen da injum blagoslovime đuvli,

⁴⁹ adalese so bare šukaripa ćerđa maje o Zoralo Devel

kasoroi anav sveto!

⁵⁰ Ovi milostivno e manušenje tari generacija ki generacija

kola darana olestar.

⁵¹ Ple zorale vasteja ćerđa bare buća; rasfrdinđa e manušen kolai barikane ano pumare vile.

⁵² Peravđa e vladaren taro lengoro prestolje, a vazdinđa e poniznonen.

- 53 Čaljarda e bokhalen škaripnaja,
a čučen muklja e barvalen.
- 54 Pomožinda e Izraelconende, ple slugende.
Na bisterda te ovel milostivno
- 55 e Avraamese hem lesere potomkonende zau-
vek,
sar so dinda plo lafi amare pradadende.”

56 I Marija ačhili e Jelisavetaja di sar trin masek,
i tegani irinda pe čhere.

Bijandilo o Jovan o Krstitelj

57 A kad alo o vreme i Jelisaveta te bijani,
bijanda murše.

58 Kad lakiri familija hem lakere komšije šunde
so o Gospod mothovda laće bari milost, radujinde
pe olaja.

59 A kad e čhavore inele ofto dive, koro Zaharija
čedinde pe o manuša zako obreziba e čhavoresoro.
I mangle te den le lesere dadesoro anav – Zahar-
ija,

60 ali i Jelisaveta phenda: “Na! Lesoro anav ka
ovel Jovan!”

61 A on phende laće: “Niko te familijatar na
vičini pe ađahar.”

62 I vastencar pučle e Zaharija savo anav man-
gela te del ple čhavore.

63 Tegani o Zaharija rodinda te den le jekh tikori
phal zako pisiba hem pisinda: “Lesoro anavi
Jovan.”

I sare začudinde pe.

⁶⁴ I otojekhvar e Zaharijasoro muj phravdilo hem šaj ine palem te vačeri, i lelja te slavini e Devle.

⁶⁵ I uklinđa i dar sa lengere komšijen. Ko sa o bregalo krajo e Judejakoro vačerđa pe adalestar so ulo.

⁶⁶ I sare kola šunde adava, razmislinde adalestar hem phende: “Akava čhavoro isi te ovel baro manuš. Čačei upro leste o vas e Gospodesoro.”

O Zaharija prorokujini e Mesijastar hem e Jovanestar

⁶⁷ A o Zaharija, e Jovanesoro dad, pherdilo e Svetone Duhoja hem prorokujinđa:

⁶⁸ “Slava e Gospodese e Izraelesere Devlese, adalese so alo hem otkupinđa ple narodo!

⁶⁹ Vazdinđa amende e zorale Spasitelje oto pleme e carosoro e Davidesoro, ple slugasoro,

⁷⁰ sar so vačerđa pana angleder prekalo muja ple svetone prorokonengere.

⁷¹ Vazdinđa amende zorale Spasitelje te spasini amen amare neprijateljendar hem sa e manušengere vastendar kola mrzivena amen.

⁷² Mothovđa milost amare pradadende hem ispuninđa plo sveto savez,

⁷³ i sovli savi halja e Avraamese amare pradadese:

⁷⁴ so ka ikali amen amare neprijateljengere vastendar
te šaj služina lese bizi dar

- ⁷⁵ ani svetost hem ani pravednost anglo leste sa
đikote injam dživde.
- ⁷⁶ A tu Jovane, mlo čhavo, ka ove pendžardo sar
proroko e Najbare Devlesoro,
adalese so ka dža anglo Gospod te priprem-
ine lese o drom.
- ⁷⁷ Ka sikave lesere narodo sar te pendžaren o
spasenje
prekalo oprostiba lengere grehija
- ⁷⁸ zbog amare Devlesoro milosrdno vilo
palo savo o svetlost odupral ka avel kora
amende sar ikljojba e khamesoro,
- ⁷⁹ te svetlini okolende so bešena ani tomina hem
ani senka e meribnasiri,
te legari amen ko drom oto mir.”

⁸⁰ A o čhavoro o Jovan barjola ine hem zoraljola
ano duho. Kad barilo, živinda ani pustinja sa
đikote na iklilo anglo Izraelci te propovedini.

2

O Isus bijandilo *(Mt 1,18–25)*

¹ A ano adava vreme kad o Jovan bijandilo,
e rimesoro caro o Avgust naredinda te čerel pe
popis oto sa o manuša ano carstvo.

² Adava inele prvo popis čerdo sar o Kvirinije
vladini ine ani Sirija.

³ I sa o manuša džele ko dizja kaj beše ine
lengere preci te prijavinen pe zako popis.

⁴ Ađahar da o Josif, adalese so inele potomko e
carosoro e Davidesoro, dželo tari diz Nazaret oti

regija Galileja ko gav Vitlejem oti regija Judeja, kote o David bijandilo.

⁵ Dželo adari sar te prijavini pe zako popis pe verenicaja e Marijaja koja inele khamni.

⁶ I sar on inele ano Vitlejem, alo e Marijakoro vreme te bijani.

⁷ I bijanda ple prvone čhave. Pačarđa le hem pašljarda le ano jasle adalese so ki gostionica na inele than olende.

O anđelja vačerena e pastirende so bijandilo o Spasitelj

⁸ Adaja rat paše uzalo Vitlejem inele nesave pastirija kola arakhena ine pumare bakren ko polje.

⁹ I otojekhvar o anđeo e Gospodesoro terdino uzalo lende hem i slava e Gospodesiri osvetlinđa len, i on but darandile.

¹⁰ A o anđeo phenđa lende: "Ma daran! Ače, anava tumende šukar lafi oto baro bahtalipe savo ka ovel sa e manušende!

¹¹ Avdive, ani e Davidesiri diz bijandilo tumende o Spasitelj kovai o Hrist o Gospod.

¹² A palo akava znako ka pendžaren le: ka arakhen e čhavore pačarde hem sar pašljola ano jasle."

¹³ Otojekhvar uzalo anđeo mothovđa pe bari vojska e anđelendar savi hvalinđa e Devle vačerindoj:

¹⁴ "Slava ko učipe e Devlese,
a ki phuv mir e manušende kolencar o Devel zadovoljno!"

¹⁵ I kad o anđelja irinde pe ko nebo, o pastirija phende jekh averese: “Hajde te dža đi o Vitlejem hem te dikha adava so phenđa amende o Gospod.”

¹⁶ I džeze sigate, hem arakhle e Marija, e Josife hem e čavore sar pašljola ano jasle.

¹⁷ A kad dikhle e čavore, vačerde averende sa so ine lenđe phendo e čavorestar.

¹⁸ I inele zadivime sare kola šunde adava so o pastirija vačerde.

¹⁹ A i Marija sa adava garavđa pese ano vilo hem razmislinđa adalestar.

²⁰ I o pastirija dželefse slavindoj hem hvalindoj e Devle zako sa okova so šunde hem so dikhle baš adahar sar so ine lenđe phendo.

²¹ Kad nakhle ofto dive, kad e čavore valjande te obrezinen, dinde le anav Isus – sar so vičinda le o anđeo angleder so i Marija ačhili khamni.

E Isuse anena ano Hram

²² Kad alo o vreme zako adeti i daj te očistini pe palo e Mojsijasoro zakoni, o Josif hem i Marija ande e Isuse ano Hram ko Jerusalm te preden le e Gospodese

²³ (sar soi pisime ano zakoni e Gospodesoro: “Svako murš prvenco te ovel posvetime e Gospodese”)

²⁴ hem te den žrtva (sar soi phendo ano zakoni e Gospodesoro: “duj tikore golubija ili duj terne golubija”).

O Simeon prorokujini

²⁵ A ano Jerusalm inele jekh manuš palo anav Simeon. Ov inele pravedno hem pobožno.

Adžiceri ine te avel o Mesija te spasini e Izraelconen, hem o Sveto Duho inele upro leste.

²⁶ O Sveto Duho mothovđa lese da angleder so ka merel, ka dikhel e Gospodesere Mesija.

²⁷ I o Sveto Duho phendā lese te džal ko Hram, i ov dželo. Tegani o Josif hem i Marija ande e čhavore e Isuse ano Hram sar te ćeren o adeti savoi palo Zakoni.

²⁸ Kad o Simeon dikhlja e čhavore e Isuse, lelja le ki angali hem hvalindā e Devle vaćerindoj:

²⁹ “Gospode, akana šaj me, o sluga klo, te merav ano mir
sar so phendān maje.

³⁰ Adalese so mle jaćha dikhle to spasenje,

³¹ savo spremindān anglo sa o nacije.

³² Akava spasenje ka ovel svetlost te mothoj tut avere nacijende
hem ka anel slava te narodose, e Izraelconende.”

³³ E Isusesoro dad hem i daj divinde pe adaleja so o Simeon vaćerđa olestar.

³⁴ Tegani o Simeon blagoslovindā len hem phendā e Marijaće, e Isusesere dajaće: “Dikh, akavai čhavoro birime te ćerel buten te peren hem te ušten ano Izrael. Ovi odredime te ovel e Devlesoro znako, ali but džene ka odbacinen le.

³⁵ Adava ka ovel sar te mothoven pe bute manušengere garavde mislija. A o maći ka posaj ti duša.”

I Ana zahvalini e Devlese zako Mesija

³⁶ A adari da inele i proročica i Ana, i čhaj e Fanuilesiri, oto pleme e Asiresoro. Oj inele ano purane berša. Efta berš živinda ple romeja,

³⁷ a palo adava živinda sar udovica di oftovardešu štarto berš. Stalno inele ano Hram, i dive i rat slavinda e Devle ano postiba hem ano moliba.

³⁸ I samo so o Simeon završinda ple vačeribnaja, i Ana nakhini di o Josif hem i Marija zahvalindoj e Devlese zako čhavoro. I lelja te vačeri e čhavorestar sarijende adari kola adžicerde upro Devel te otkupini o Jerusalem.

³⁹ Kad o Josif hem i Marija cerde sa soi palo zakoni e Gospodesoro, irinde pe ki pumari diz Nazaret ki Galileja.

⁴⁰ A o čhavoro barjola ine hem zoraljola. Pherdola ine mudrost hem i milost e Devlesiri inele upro leste.

O čhavoro o Isus vačeri e učiteljencar ano Hram

⁴¹ E Isusesoro dad hem i daj svako berš zako prazniko Pasha džana ine ki diz Jerusalem.

⁴² Kad e Isuse inele dešu duj berš, palo adeti, hem ov dželo olencar adari te slavini o prazniko.

⁴³ Kad nakhlo o prazniko, o Josif hem i Marija lelje te džanfse, a na džande so lengoro čhavo o Isus ačhilo ano Jerusalem.

⁴⁴ Sar mislinde dai o Isus maškaro manuša kola putujinde olencar, dže je jekh dive phirindoj, a onda lelje te roden le maškaro pumarende hem maškaro pendžarutne.

⁴⁵ I kad našti ine te arakhen le, irinde pe ko Jerusalem te roden le.

⁴⁶ I o trito dive arakhle le ano Hram sar bešela maškaro e verakere učitelja, sar šunela len hem pučela len.

⁴⁷ I sare kola šunde e Isuse, divinde pe zako lesoro džandipe hem zako lesere odgovorija.

⁴⁸ I kad dikhlja le lesoro dad hem lesiri daj, inele iznenadime. Lesiri daj phendā lese: "Mlo čhavo, vačer sose adava čerđan amendē? To dad hem me but darandiljam hem rodindam tut!"

⁴⁹ A o Isus pučlja len: "Sose rodindēn man? Na džandēn li so valjani te ovav ano čher mle Dadesoro?"

⁵⁰ A i Marija hem o Josif na halile so o Isus manglja te phenel lenđe adaleja.

⁵¹ I palo adava, o Isus irindā pe olencar ko Nazaret hem ine lenđe poslušno. A lesiri daj garavđa pese ano vilo sa adava so ulo.

⁵² A o Isus ulo po mudro hem barjola ine ano telo, hem sa više barjola ine ano jača e Devlese hem e manušenđe.

3

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isusesē (Mt 3,1–12; Mk 1,1–8; Jn 1,19–28)

¹ Kad o caro o Tiberija vladindā upro e Rimesoro carstvo dešupandžto berš, o Pontije Pilat vladindā ani Judeja, o Irod vladindā ani Galileja, a lesoro phral o Filip vladindā ani Itureja hem ani Trahonitada, o Lisanije vladindā ani Avilina,

² hem o Ana hem o Kajafa inele šerutne sveštenici, o lafi e Devlesoro alo e Zaharijasere čhavesē e Jovanese ki pustinja.

³ I o Jovan dželo ko sa o krajo e lenjakoro Jordan te propovedini e manušenje da valjani te pokajinen pe zako pumare grehija hem te oven krstime sar te mothoven dai lenđe oprostime o grehija.

⁴ Sar so angleder pisinda o proroko o Isaija, o Jovan inele

“o glaso so vičini ani pustinja:
‘Pripreminen o drom e Gospodese,
ravnonen lese o droma!

⁵ Svako dolina te pherdol
a svako planina hem brego te peren!
O bange droma te oven ispravime
a o neravna droma te oven ravnome!

⁶ I sa o manuša ka dikhen e Devlesoro spasenje.’ ”

⁷ Akava o Jovan vačerđa butenđe kola iklile te krstini len: “E sapengere čhavalen! Ko vačerđa tumende da šaj te našen oti e Devlesiri holi savi avela?

⁸ Tumare živateja mothoven da čače pokajinden tumen! I ma mislinen dai dovoljno te phenen: ‘Amaroi pradađ o Avraam.’ Phenava tumende da o Devel hem akale barendar šaj te vazdel čhaven e Avraamese.

⁹ Ače o tover oto sudo e Devlesoroi već vazdime te čhinel o kašta ano koreno. I svako kaš savo na bijani šukar bijandipe ka čhinel pe hem ka frdel pe ani jag.”

¹⁰ A o narodo pučlja le: “So valjani te ćera?”

¹¹ O Jovan phenda lenđe: “Kas isi duj gada, jekh valjani te del okolese kas nane. A kas isi hajbnase, te ćerel isto ađahar.”

¹² Nesave carinici da ale te krstini len o Jovan, i pučle le: “Učitelju, so amen te čera?”

¹³ A ov phenđa lende: “Ma roden buderi porez okolestar so o zakoni phenela tumenđe te roden.”

¹⁴ I nesave vojnici da pučle e Jovane: “A so amen te čera?”

A ov phenđa lende: “Nikastar ma len pare ki sila ili so ka tužinen len hovavne hem oven zadovoljna tumara plataja.”

¹⁵ A o narodo adžicerđa e Mesija hem sare pučle pe nane li o Jovan adava.

¹⁶ Adalese o Jovan phenđa sarijende: “Me krstinava tumen panjeja, ali avela o po baro mandar, kase na injum dostojno ni o dorikha oti obuća te phravav. Ov ka krstini tumen e Svetone Duhoja hem jagaja.

¹⁷ Ano vas lese i lopata te čistini o gumno plo hem te odvojini o điv taro ljsuke. O điv ka čhivel pese ki šupa, a o ljsuke ka tharel jagaja savi nikad na mudardola.”

¹⁸ Adahar, sar hem bute avere lafencar o Jovan vačerđa lende o Šukar lafi.

¹⁹ A e vladare e Irode o Jovan ukorinđa adalese so lelja romnjaće ple phralesere romnja e Irodijada hem zako but avera bišukar buća save čerđa.

²⁰ Tegani o Irod čerđa aver bišukaripe: čhivđa e Jovane ko phandlipe.

O Jovan krstini e Isuse

(Mt 3,13–17; Mk 1,9–11)

²¹ Kad sa o manuša krstinde pe, krstinda pe hem o Isus. I tegani sar o Isus molini pe ine, phravdilo o nebo,

²² a o Sveto Duho huljilo upro leste ano oblik e golubesoro. A taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: “Tu injan mlo Čhavo o volime! Tuja injum bahtalo!”

E Isusesoro poreklo

(Mt 1,1–17)

²³ O Isus počindā pli služba anglo narodo kad inole di ko trijanda berš. O narodo smatrindā dai o Isus čhavo e Josifesor.

O Josif inele čhavo e Ilijasoro.

²⁴ O Ilija inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesor.

O Levije inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Janajesoro.

O Janaj inele čhavo e Josifesor.

²⁵ O Josif inele čhavo e Matatijesor.

O Matatije inele čhavo e Amosesoro.

O Amos inele čhavo e Naumesoro.

O Naum inele čhavo e Eslijasoro.

O Eslija inele čhavo e Nangejesoro.

²⁶ O Nangej inele čhavo e Maatesoro.

O Maat inele čhavo e Matatijesor.

O Matatije inele čhavo e Semeinesoro.

O Semein inele čhavo e Josihesor.

O Josih inele čhavo e Jodasoro.

²⁷ O Joda inele čhavo e Joananesoro.

O Joanan inele čhavo e Risasoro.

O Risa inele čhavo e Zorovavelesoro.

O Zorovavel inele čhavo e Salatiilesoro.

O Salatiil inele čhavo e Nirisoro.

²⁸ O Niri inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Adisoro.

O Adi inele čhavo e Kosamesoro.

O Kosam inele čhavo e Elmadamesoro.
O Elmadam inele čhavo e Iresoro.
29 O Ir inele čhavo e Isusesoro.
O Isus inele čhavo e Eliezeresoro.
O Eliezer inele čhavo e Jorimesoro.
O Jorim inele čhavo e Matatesoro.
O Matat inele čhavo e Levijesoro.
30 O Levi je inele čhavo e Simeonesoro.
O Simeon inele čhavo e Judasoro.
O Juda inele čhavo e Josifesor.
O Josif inele čhavo e Jonamesoro.
O Jonam inele čhavo e Eliakimesoro.
31 O Eliakim inele čhavo e Melejasoro.
O Meleja inele čhavo e Menasoro.
O Mena inele čhavo e Matatasoro.
O Matata inele čhavo e Natanesoro.
O Natan inele čhavo e Davidesoro.
32 O David inele čhavo e Jesejesoro.
O Jesej inele čhavo e Jovidesoro.
O Jovid inele čhavo e Voozesoro.
O Vooz inele čhavo e Salmonesor.
O Salmon inele čhavo e Naasonesor.
33 O Naason inele čhavo e Aminadavesoro.
O Aminadav inele čhavo e Adminesor.
O Admin inele čhavo e Arnisor.
O Arni inele čhavo e Esromesor.
O Esrom inele čhavo e Faresesor.
O Fares inele čhavo e Judasoro.
34 O Juda inele čhavo e Jakovesoro.
O Jakov inele čhavo i Isaakesoro.
O Isaak inele čhavo e Avraamesoro.
O Avraam inele čhavo e Tarasoro.
O Tara inele čhavo e Nahoresoro.
35 O Nahor inele čhavo e Seruhesor.
O Seruh inele čhavo e Ragavesoro.
O Ragav inele čhavo e Falekesoro.

O Falek inele čhavo e Everesoro.
O Ever inele čhavo e Salasoro.
³⁶ O Sala inele čhavo e Kainamesoro.
O Kainam inele čhavo e Arfaksadesoro.
O Arfaksad inele čhavo e Simesoro.
O Sim inele čhavo e Nojesoro.
O Noje inele čhavo e Lamehesoro.
³⁷ O Lameh inele čhavo e Matusalasoro.
O Matusala inele čhavo e Enohesoro.
O Enoh inele čhavo e Jaretesoru.
O Jaret inele čhavo e Malaleilesoro.
O Malaleil inele čhavo e Kainamesoro.
³⁸ O Kainam inele čhavo e Enosesoru.
O Enos inele čhavo e Sitesoro.
O Sit inele čhavo e Adamesoro.
O Adam inele čhavo e Devlesoro.

4

*E Isuse ki pustinja kušini o beng
(Mt 4,1–11; Mk 1,12–13)*

¹ A o Isus, pherdo e Svetone Duhoja, irinda pe tari len Jordan; i oto Duho inele legardo ki pustinja,

² kaj inele saranda dive iskušime e bengestar. I na halja ništa adala dive, a kad nakhle adala dive, tegani bokhalilo.

³ I o beng phenđa lese: “Te injan o Čhavo e Devlesoro, vačer akale barese te ovel maro.”

⁴ A o Isus phenđa lese: “Pisimei ano Sveto lil: ‘O manuś naka živini samo oto maro.’ ”

⁵ I o beng legarda le ko učo than hem oto-jekhvar mothovđa lese sa o carstvija e phuv-jakere,

⁶ i phenda lese: "Tuće ka dav sa akava zoralipe hem i slava olengiri adalese soi maje dindi, i dava la kase me mangava.

⁷ Adalese, te peljan ko kočija angla mande, sa ka ovel klo."

⁸ I o Isus phenda lese: "Pisimei ano Sveto lil: 'Per ko kočija samo anglo Gospod, to Devel, hem samo ole kandel!' "

⁹ I o beng anda le ko Jerusalem hem čivda le upro naj učo than e Hramesoro hem phenda lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, frde tut akatar tele!

¹⁰ Adalese soi pisime:

'Ka naredini ple andelende te arakhen tut,

¹¹ te akharen tut ko vasta
te na khuve tut preja ko bar.' "

¹² O Isus phenda lese: "Hem akavai phendo ano Sveto lil:

'Ma kušin e Gospode, te Devle.' "

¹³ I kad završinda svako kušnja, o beng cidinda pe olestar di nesavi aver prilika.

*O Isus sikaj ani Galileja
(Mt 4,12–17; Mk 1,14–15)*

¹⁴ I o Isus irinda pe ki regija Galileja ano zoralipe e Duhosoro, i šundilo o glaso olestar ko sa o krajo.

¹⁵ I sikavda e manušen olende ano sinagoge hem inele pohvalime sarijendar.

*E Isuse ispudinena taro Nazaret
(Mt 13,53–58; Mk 6,1–6)*

16 I o Isus alo ki diz Nazaret kote barilo hem, palo plo adeti ko savato, đerdinda ki sinagoga. Uštino te čitini,

17 a ine lese dindo o lil e prorokosoro e Isaija-soro. Ov phravđa o lil hem arakhlja o than kaj inele pisime:

18 “O Duhoi e Gospodesoro upra mande, adalese so pomazinda man te vačerav o šukar lafi e čororende. Bičhalđa man te proglasinav e phandlende da ka oven oslobodime, e kororende da ka irini pe lende o dikhiba, e mučimende da ka oven slobodna, 19 te proglasinav o adžicerdo berš oti e Gospode-siri milost.”

20 Tegani phandlja o lil, irinda le e slugaste, i beštino te sikaj. I sare ani sinagoga dikhle ano leste.

21 A o Isus lelja te vačeri lende: “Avdive pherdile akala lafija save šunden tumare kanencar.”

22 I sare šukar vačerde olestar hem inele zadvime oto šukar lafija save iklile lesere mujestar, i vačerde: “Nane li ov e Josifosoro čhavo?”

23 A ov phenda lende: “Čače ka vačeren maje akaja poslovica: ‘Doktore, sasljär korkore tut!’ So šundam so ulo ano Kafarnaum, čer hem akate, ano to than kaj bariljan.”

24 I phenda: “Čače, vačerava tumende, nijekh proroko nane prihvati me ano plo than kaj barilo.

25 I čače, vačerava tumende, inele but udovice ano Izrael e Ilijase ano vreme, kad na pelo bršim

trin berš hem šov masek i ulo baro bokhalipe ki sa i phuv.

²⁶ I nijekhaće olendar na inele bičhaldo o Ilija sem e udovicaće ki e abandijengiri diz Sarepta uzalo Sidon.

²⁷ I inele but gubavci ano Izrael ano vreme e prorokosoro e Jelisejesoro, i nijekh olendar na inele sasljardo, sem o Neman o Sirijco.”

²⁸ I sare ani sinagoga pherdile holi kad šunde adava.

²⁹ I uštine hem ispudinde le tari diz, i legarde le upre ko brego upro savo lengiri diz inele vazdime te šaj frden le odupral.

³⁰ Ali o Isus nakhino maškar olende hem dželo.

*O Isus ispudini e demone e manušestar
(Mk 1,21–28)*

³¹ I o Isus huljilo ani e galilejakiri diz Kafarnaum, i sikavđa e manušen ko savato.

³² I on inele zadivime lesere sikavibnaja adalese so lesoro vaćeriba inele ano autoritet.

³³ A adari, ani sinagoga, inele manuš opsednute e demonesere bišukare duhoja hem oto sa o glaso vićinđa:

³⁴ “Oh, so mangeja amendar, Isuse Nazarećanine? Aljan li te uništine amen? Džanav ko tu injan: o Svecu e Devlesoro.”

³⁵ Tegani o Isus ukorinđa le: “Phand to muj hem ikljov olestar!”

I o demoni frdinđa le ki phuv anglo sarijende, iklilo olestar hem ni hari na dukhavđa le.

³⁶ I sare but začudinde pe hem vaćerde jekh avereja ađahar: “Savo li vaćeriba adava da ano

autoritet hem ano zoralipe naredini e bišukare duhende te ikljon hem on ikljona?”

³⁷ I o glaso e Isusestar šundilo ko sa o pašutne thana.

O Isus sasljari e Petresere sasuja hem bute averen

(Mt 8,14–17; Mk 1,29–39)

³⁸ O Isus iklilo tari sinagoga hem dželo ko čher e Simonesoro. E Simonesere sasuja inele bari jag. I on zamolinde le te sasljari la.

³⁹ I o Isus terdino uzalo late, naredinđa e jagaće hem oj muklja la. I odmah uštini hem lelja te poslužini len.

⁴⁰ Kad o kham huljilo, sarijen kolen inele namborme manuša oto razna nambormipa, ande len koro Isus. A ov upra svakoneste olendar čivđa ple vasta hem sasljarđa len.

⁴¹ A butendar da iklile o demonja vičindoj hem vačerindoj: “Tu injan o Čavo e Devlesoro!”

O Isus pretinđa len hem na muklja lenđe te vačeren adalese so džande dai ov o Hrist.

⁴² Kad dislilo, o Isus iklilo tari diz hem dželo ko jekh čučo than. I but džene rodinde le. Ale di leste hem na mukena le ine te džalfse olendar.

⁴³ A ov phenđa lenđe: “I ko avera dizja valjani te vačerav o šukar lafi oto carstvo e Devlesoro adalese so zako adava injum bičhaldo.”

⁴⁴ I o Isus nastavinđa te propovedini ano e judejakere sinagoge.

5

O Isus vičini e prvone učenikonen

(Mt 4,18–22; Mk 1,16–20)

¹ A jekhvar but džene gurinde pe uzalo Isus te šunen o lafi e Devlesoro, a ov terdino uzalo e Galilejakoro jezero.

² I dikhlja duj čamcija uzalo jezero savendar iklile o manuša kola dolena mačhen adalese so thovena ine pumare mreže.

³ I đerdinđa ano jekh čamco, kova inele e Simonesoro, i zamolinda le te cidel pe hari e phuvjatar, i bešindoj ano čamco, sikavđa e narodo.

⁴ A kad završinda o vačeriba, phenda e Simonese: “Dža e čamcoja ko hor hem frden tumare mreže te šaj dolen mačhen.”

⁵ A o Simon phenda: “Gospodarona, sa i rat trudinđam amen i ništa na dolinđam, ali te tu pheneja, ka frdav o mreže.”

⁶ I kad čerde adava, dolinde sa edobor mačhen i lengere mreže lelje te pharavdon.

⁷ I vastencar mothovde pumare amalende, kola inele ko aver čamco, te aven te pomožinen lende. I on ale hem pherde soduj čamcija edobor da lelje te pherdon pani.

⁸ A kad dikhlja adava o Simon o Petar, pelo ko kočija anglo Isus vačerindoj: “Dža mandar, Gospode, me injum grešno manuš!”

⁹ Adalese so i dar prelelja ole hem sarijen kola inele oleja zbog o baro doliba e mačhengoro.

¹⁰ Ađahar da i dar dolinda e Jakove hem e Jovane, e Zevedejesere čhaven, kola inele e Simonesere amala.

I o Isus phenda e Simonese: “Ma dara! Od akana manušen ka dole.”

¹¹ I kad ikalde o čamcija upri phuv, ačhavde sa hem dže le palo leste.

*O Isus sasljari e gubavco**(Mt 8,1–4; Mk 1,40–45)*

¹² I jekhvar o Isus inele ki nesavi diz, i nekotar anglo leste iklilo manuš pherdo gubaja. So dikhlja e Isuse, pelo anglo leste mujeja di phuv hem molinda le vačerindoj: “Gospode, te mangeja, šaj te sasljare man!”

¹³ I o Isus pružinda plo vas, dolinda le hem phenda: “Mangava, ov sasljardo!”

I otojekhvar i guba cidinda pe olestar.

¹⁴ Tegani naredinda lese: “Ma vačer nikase akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva zako to očistiba, sar so naredinda o Mojsije, zako svedočanstvo olende.”

¹⁵ A o glaso e Isusestar šundola ine sa po dur, i but džene čedena pe ine te šunen le hem te oven sasljarde oto pumare nambormipa.

¹⁶ A ov cidela pe ine ko čuče thana hem molini pe.

*E Isuse isi pravo te oprostini o grehija**(Mt 9,1–8; Mk 2,1–12)*

¹⁷ I jekh dive o Isus sikavđa ano jekh čher, a o fariseja hem o učitelja e Zakonestar, kola ale oto sa e galilejakere hem judejakere gava hem oto Jerusolim, beštine adathe. A o zoralipe e Gospodesoro inele upro Isus te sasljari.

¹⁸ I nesave manuša ande upri nosiljka jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini. Mangle te anen le andre hem te čhiven le anglo Isus.

¹⁹ I adalese so taro narodo našti ine te arakhen kotar te anen le andre, uklinde upro čher, čerde

rupa ko tavani hem adathar mukle le sa e nosiljkaja ko maškar anglo Isus.

²⁰ I kad o Isus dikhlja lengiri vera, phenða: “Manušeja, oprostimei će te grehija!”

²¹ I o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pučle pe ana pumende: “Kovai akava so hulini? Ko šaj te oprostini o grehija sem o jekh Devel?”

²² A o Isus džanda lengere mislija, i phenða lende: “Sose ađahar mislinena?”

²³ Soi po lokhe te phenel pe: ‘Oprostimei će te grehija’ ili te phenel pe: ‘Ušti hem phir?’

²⁴ Ka dokažinav tumenđe da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostinav o grehija.” Tegani phenða e manušese kova našti ine te phirel: “Tuće vačerava! Ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!”

²⁵ I o manuš odmah uštino anglo lende, lelja i nosiljka hem dželo čhere slavindoj e Devle.

²⁶ I sare začudinde pe, hvalinde e Devle, pherdile dar hem vačerde: “Avdive dikhljam bare čudesija!”

*O Isus alo te vičini e grešnikonen ko pokajanje
(Mt 9,9–13; Mk 2,13–17)*

²⁷ I palo adava, o Isus iklilo adathar hem dikhlja e cariniko palo anav Levi e sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, i phenða lese: “Phir pala mande!”

²⁸ I ov uštino, ačhavđa sa hem dželo palo leste.

²⁹ I o Levi e spreminda lese baro hajba pese ano čer, hem adari inele but carinici hem avera kola beštine olencar uzalo astali.

³⁰ Tegani o fariseja hem lengere učitelja e Zakonestar lelje te buninen pe vačerindoj e Isusesere

učenikonende: "Sose tumen hana hem pijena e carinikonencar hem avere grešnikonencar?"

³¹ I o Isus phenda lende: "E sastende na valjani doktori, nego e nambormende.

³² Me na aljum te vičinav ko pokajanje e pravednikonen, nego e grešnikonen."

E Isusesoroi sikaviba nevo
(Mt 9,14–17; Mk 2,18–22)

³³ A on phende lese: "E Jovanesere e Krstiteljese učenici but postinena hem molinena, adahar hem e farisejengere učenici, a te učenici hana hem pijena."

³⁴ A o Isus phenda lende: "Sar šaj te terinen e mladoženjasere amalen te postinen kadi olencar o mladoženja?

³⁵ Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani, ko adala dive, ka postinen."

³⁶ I vačerda lende akaja uporedba: "Niko na sivela o kotor e neve fostanestar ko purano fostani sar te pherel i rupa; adalese so hem o nevo ka pharavdol, a ko purano naka avel o kotor e nevestar.

³⁷ I niko na chorela i nevi mol ano purane morča. Te čerda pe adahar, kad i nevi mol ka zremoni, ka pharaj o morča hem ka chordol, a o morča ka oven uništite.

³⁸ Nego, i nevi mol valjani te chorel pe ano neve morča.

³⁹ I nijekh, kova pilja i purani mol, na mangela i nevi, adalese so vačeri: 'dovoljnoi i purani'."

6

O Isus po baro hem oto savato

(Mt 12,1–8; Mk 2,23–28)

¹ Ko jekh savato o Isus nakhino maškaro njive. A lesere učenici čedinde e đivesoro klaso, morde le vastencar hem hale.

² Tegani nesave fariseja phende: “Sose čerena adava so palo Zakoni na tromal pe ko savato?”

³ O Isus phenda lenđe: “Na čitinden li ano Sveto lil adava so čerđa o David kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?”

⁴ Đerdinda ano čer e Devlesoro, lelja hem halja o posvetime maro, savo nikase na inele muklo te han sem e sveštenikonende, hem čak dinda le okolende so inele oleja te han.”

⁵ I phenda lenđe: “Me, o Čavo e manušesoro, injum gospodari e savatesoro.”

O Isus sasljari ko savato

(Mt 12,9–14; Mk 3,1–6)

⁶ Ko aver savato, o Isus đerdinda ki sinagoga hem sikavđa. I adari inele jekh manuš kasoro desno vas inele šuko.

⁷ Tegani o učitelja e Zakonestar hem o fariseja posmatrinena le ine te dikhen na li ko savato ka sasljari, sar te šaj tužinen le.

⁸ A ov džanda lengere mislija hem phenda e manušese kas inele šuko vas: “Ušti hem terđov ko maškar!”

I ov uštino hem terdino.

⁹ A o Isus phenda lenđe: “Te pučav tumen: so tromal pe te čerel pe ko savato: šukaripe ili bišukaripe? Te spasini pe o dživdipe ili te uništini pe?”

¹⁰ I dikhindoj ano sarijende, phenda lese:
“Pružin to vas!”

I ov ćerđa ađahar hem lesoro vas ulo sasto.

¹¹ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar
pherdile bari holi hem vaćerde maškara pumende
so šaj te ćeren e Isusese.

*O Isus birini dešu duje apostolen
(Mt 10,1–15; Mk 3,13–19)*

¹² Adala dive, o Isus dželo ki gora te molini pe.
I nakhavđa sa i rat ani molitva e Devlese.

¹³ Kad dislilo, vićinda kora peste ple ućenikonen
hem birinda olendar dešu dujen, kolen vićinda
apostolja:

¹⁴ e Simone kole vićinda Petar,
hem lesere phrale e Andreja,
e Jakove
hem e Jovane,
e Filipe
hem e Vartolomeje,

¹⁵ e Mateje
hem e Toma,
e Jakove e Alfejesere čhave
hem e Simone kovai vićime Zilot,

¹⁶ e Juda e Jakovesere čhave, hem e Juda e
Iskariote, kova ulo izdajniko.

*O Isus sikaj oto bahtalipe hem oto pharipe
(Mt 4,23–5,12)*

¹⁷ I o Isus huljindoj olencar, terdino ko ravno
than. A adari inele sa edobor lesere ućenici hem
but narodo taro but thana e judejakere, đī hem
tari diz Jerusalim, hem taro e tioresere hem e
sidonesere pašutne thana savei uzalo more.

¹⁸ Ale te šunen le hem te oven sasljarde oto pumare nambormipa. A saslile hem okola kolen mučinde o bišukar duhija.

¹⁹ I sa o manuša rodinde te pipinen le adalese so baro zoralipe ikljola ine olestar hem sasljari sarijen.

²⁰ I o Isus dikhlja ano ple učenici, i lelja te vaćeri:

“Bahtale injen tumen o čorore,
adalese soi o carstvo e Devlesoro tumaro!

²¹ Bahtalei okola kolai akana bokhale,
adalese so o Devel ka čaljari tumen!

Bahtalei okola kola akana rovena,
adalese so ka asan!

²² Bahtale injen kad o manuša mrzinena tumen,
kad odbacinena tumen, uvredinena tumen
hem lađarena tumen da injen bišukar

adalese so verujinena ana mande, ano Čhavo
e manušesoro!

²³ Tegani radujinen tumen hem ripinen oto bahtalipe, adalese so adžićeri tumen bari nagrada ko nebo! Adalese so, ađahar ćerena ine hem lengere pradada e prorokonencar.

²⁴ Ali jao tumenđe e barvalenđe,
adalese so već leljen tumari uteha!

²⁵ Jao tumenđe kola akana injen čaljarde,
adalese so ka oven bokhale!

Jao tumenđe kola akana asana,
adalese so ka tugujinen hem ka roven!

²⁶ Jao tumenđe kad sa o manuša vaćerena šukar tumendar,
adalese so ađahar vaćerena ine hem lengere pradada e hovavne prorokonendar.”

*Volinen tumare neprijateljén**(Mt 5,38–48; 7,12)*

²⁷ “A vačerava tumende so šunena: Volinen tumare neprijateljén! Čeren šukaripe okolende so mrzinena tumen!

²⁸ Blagoslovinen okolen so dena tumen armanja! Molinen tumen okolende so čerena tumende bišukaripe!

²⁹ Okolese kova khuvela tut ki čham, irin hem aver čham. Okolese kova lela to ogrtači, ma zabranin te lel tutar hem o gad.

³⁰ De svakonese kova rodela tutar nešto, hem te neko lela okova soi klo, ma rode adava palal.

³¹ I sar so mangena avera te čeren tumende, adahar čeren tumen olende.

³² Te volinena samo okolen kola tumen volinena, savi pohvala šaj te dobinen? Adalese so hem o grešnici volinena okolen kola olen volinena.

³³ Adahar da, te čerden šukaripe okolende kola tumende čerena šukaripe, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici čerena adahar.

³⁴ Te dinđen ko zajam pare okolende kastar adžicerena te irinen tumende, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici dena ko zajam jekh averese te šaj irini pe lende edobor.

³⁵ Nego, volinen tumare neprijateljén, čeren lende šukaripe hem den len ko zajam bizo nisavo adžiceriba te irini pe tumende adava! I o Devel ka del tumen bari nagrada. I ka oven čhave e Najbaresere, adalese soi ov šukar hem premalo nezahvalna hem premalo bišukar.

³⁶ Oven milosrdna sar soi milosrdno tumaro Dad kovai ano nebo!”

*O Isus sikaj te na sudina averen
(Mt 7,1–6)*

³⁷ “Ma sudinen hem čače naka sudini pe tumenđe! I ma osudinen hem čače naka oven osudime! Oprostinen hem ka oprostini pe tumenđe!

³⁸ Den hem ka del pe tumenđe: mera šukar, pritiskime, tresime hem prepherdi ka čhivel pe tumenđe ki angali. Adalese so, sava meraja merinena, esavkaja ka merini pe tumenđe.”

³⁹ I vačerđa lende akaja uporedba: “Šaj li o kororo te legari e korore? Na li soduj ka peren ki rupa?

⁴⁰ Nane o učeniko upreder o učitelj. I svako kovai sikavdo sa, ka ovel samo sar plo učitelj.

⁴¹ A sose dikheja i trunka ani jakh te phralesiri, a i greda ani ti jakh na primetineja?

⁴² Sar šaj te phene te phralese: ‘Phrala, aš te ikalavtar i trunka oti jakh’, a korkoro na dikheja i greda ani ti jakh? Dujemujengereja, najangle ikal i greda te jakhatar, i tegani šukar ka dikhe te ikale i trunka te phralesere jakhatar.”

*So ikljola oto šukar hem oto bišukar vilo
(Mt 7,17–20; 12,37)*

⁴³ “Nijekh šukar kaš na dela bišukar plod, sar so nijekh bišukar kaš na dela šukar plod.

⁴⁴ Adalese so svako kaš pendžari pe palo lesoro plod. Sar so džanen, o smokve na čedena pe oto kare ni o drakha na čedena pe oti kupina.

⁴⁵ E šukare manuše isi šukaripe ano vilo, i ađahar, ple vilestar ikali šukaripe, a o bišukar manuš ple

vilestar ikali bišukaripe. Adalese so e manušesoro muj vaćeri adava sojai lesoro vilo pherdo.”

E Isusesoroi sikaviba šukar temelji

(Mt 7,24–27)

⁴⁶ “Sose vićinena man: ‘Gospode, Gospode!’, a na ćerena okova so vaćerava?

⁴⁷ Svako kova avela mande hem šunela mle lafija hem ćerela len, ka mothovav tumende upra kastei:

⁴⁸ Ovi upro manuš kova ćerindoj plo čher handlja hem ćerđa hor, ćerđa o temelji upro bar hem vazdinđa o čher. I kad ale o panja, i len khuvđa ko adava čher, ali našti ine te potresini le adalese soi ćerdo šukar.

⁴⁹ A okova kova šunđa mle lafija, a na ćerđa len, ovi upro manuš kova ćerđa plo čher ki phuv bizo temelji, ko savo khuvđa i len hem otojekhvar peravđa le, i oto čher uli bari ruševina.”

7

E kapetanesiri zorali vera

(Mt 8,5–13; Jn 4,43–54)

¹ A kad o Isus završinđa plo vaćeriba anglo narodo, đerdinđa ki diz Kafarnaum.

² A jekhe rimljanengere kapetane, kova inele upreder šel vojnici, ine sluga kova inele nam-borme, anglo meriba, a ceninđa le.

³ I kad o kapetani šunđa e Isusesi, bićhalđa koro leste nesave jevrejengere starešinen te pućen le te šaj avel te sasljari lesere sluga.

⁴ A kad ale koro Isus, šukar zamolinde le vaćerindoj: “Ov zaslužini te ćere lese adava,

⁵ adalese so volini amare narodo, a čerđa amende hem sinagoga.”

⁶ I o Isus dželo olencar.

A kad inele paše uzalo čher, o kapetani bičhalđa lese ple amalen vačerindoj: “Gospode, ma mučin tut, adalese so na injum dostojno te đerdine maje ko čher.

⁷ Adalese na dikhljum man dostojno te avav đi tute. Nego samo naredin hem mlo sluga ka ovel sasto.

⁸ Adalese so hem me injum manuš talo autoritet, hem isi man vojnici teleder mande. I jekhesse vačerava: ‘Džal’, i ov džala. A averese vačerava: ‘Aval’, i ov avela. A mle slugase vačerava: ‘Čer adava!’, i ov čerela.”

⁹ A kad o Isus šunđa adava olestar, iznenadinda pe, irinda pe nakoro narodo kova džala ine palo leste hem phenđa: “Vačerava tumende, na arakhljum nijekhe ano Izrael te ovel le esavki vera.”

¹⁰ I kad okola kola inele bičhalde irinde pe čhere, arakhle e sluga saste.

O Isus vazdela taro mule e udovicakere čhave

¹¹ Na but palo adava, o Isus dželo ki diz savi vičini pe Nain. Oleja dzele lesere učenici hem but narodo.

¹² A kad alo paše uzalo udar e dizjakoro, reslja e dizutnen sar legarena e mule čhave, kova inele jekhoru pe dajaće koja inele udovica. But dizutne džana ine e dajaja te parunen e čhave.

¹³ I kad dikhlja la o Gospod, pelo lese žal olaće hem phenđa laće: “Ma rov!”

¹⁴ I alo paše hem dolinda pe upro nosilja, i tegani okola so akharde terdine.

A o Isus phenda: "Terneja, tuće vačerava, ušti!"

¹⁵ I o mulo beštino hem lelja te vaćeri, i o Isus dinda le lesere dajaće.

¹⁶ Tegani sare darandile hem slavinde e Devle vaćerindoj: "Baro proroko iklilo maškar amende!" hem: "O Devel alo te pomožini ple narodose!"

¹⁷ I adava šundilo ki sa i phuv e jevrejengiri hem ko sa o pašutne thana.

O Isus vaćeri dai čaće o Jovan proroko

(Mt 11,2–19)

¹⁸ I sa adava e Jovanese e Krstiteljese vaćerde lesere učenici. Tegani o Jovan vičinda kora peste nesave dujen ple učenikonendar

¹⁹ hem bičhalđa len koro Gospod Isus vaćerindoj: "Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžićera avere?"

²⁰ I adala manuša ale koro Isus hem phende: "O Jovan o Krstitelj bičhalđa amen kora tute vaćerindoj: 'Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžićera avere?' "

²¹ Baš tegani o Isus sasljarđa buten oto nam-bormipa, oto pharipa hem oto bišukar duhija, hem bute kororende dinda dikhiba.

²² Tegani o Isus phenda e Jovanesere učenikonende: "Džan hem vaćeren e Jovanese so dikhljen hem so šunden: o korore dikhena, o bange phirena, o gubavci čistinenena pe, o kašuke šunena, o mule uštena, e čororende vaćeri pe o Šukar lafi.

²³ I bahtaloi okova kova na našali pli vera ana mande."

²⁴ Kad e Jovanesere manuša džele, o Isus lelja te vačeri e narodose e Jovanestar: "So ikliljen ki pustinja te dikhen? I trska sava phudela i barval?

²⁵ Ili so ikliljen te dikhen? E manuše ano barvale šeja urjavde? Na! Okola ano skupa šeja hem so živinena ano luksuz, eče tane ano palate.

²⁶ Ili so ikliljen te dikhen? E proroko? Oja, vačerava tumenđe, ovi po više oto proroko!

²⁷ Ovi okova kastar pisime ano Sveto lil:

'Ače, bičhalava mle glasniko angla tute,
kova ka pripremini će o drom.'

²⁸ Vačerava tumenđe: maškar okolende kolai bi-jande e đuvljendar nijekh nane po baro e Jovanestar, a o najtikoro e Devlese ano carstvo po baroi olestar."

²⁹ I sa o manuša hem o carinici kola šunde adava, pendžarde dai e Devlesoro sikaviba čačikano, adaleja so krstinde pe e Jovanesere krstibnaja.

³⁰ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar odbacinde o plan e Devlesoro pumende. Oni adala so na mangle o Jovan te krstini len.

³¹ O Isus phenđa: "Kasar akana te uporedinav e manušen oti akaja generacija? Kasei slična?

³² Sličnai e čhavorende kola bešena ko trg hem vačereni jekh averese:

'Bašaldam tumenđe veselo,
a na čhelden!
Đilabđam tužno,
a na runđen!'

³³ Adahar, kad alo o Jovan o Krstitelj, ni halja maro ni pilja mol, a phenena: 'O demoni ano leste!'

³⁴ A kad aljum me, o Čhavo e manušesoro, hava hem pijava, a phenena: 'Eče manuš halano hem mato, amal e carinikonengoro hem e avere grešnikonegoro!'

³⁵ Ali i mudrost e Devlesiri dokažini pe sa lakere čhavendar."

I grešnica pomazini e Isuse

(Mt 26,6–13; Mk 14,3–9; Jn 12,1–8)

³⁶ Nesavo farisej palo anav Simon vičinda e Isuse te avel te hal koro leste. Ov đerdinda e farisejese ko čher hem čhivđa pe uzalo astali.

³⁷ I eče, adari ali i đuvli kolaće džanda pe dai grešnica ani diz, adalese so šunda da o Isus inele uzalo astali e farisejese ko čher, i anda miris ko čaro savo inele čerdo oto šužo bar.

³⁸ I terdindoј palo lesere pre, runđa hem lelja te sampačeri lesere pre ple asvencar hem koslja len ple balencar. I tegani čumudinda lesere pre hem makhlja len miriseja.

³⁹ Kad adava dikhlja o farisej kova vičinda le, phenda ana peste: "Tei akava manuš proroko, ka džanel ine koi hem savi akaja đuvli koja pipini le – dai grešnica."

⁴⁰ A o Isus phenda lese: "Simone, isi man nešto te vačerav će."

A ov phenda: "Učitelju, vačer!"

⁴¹ I o Isus phenda: "Duj džene inele dužnici nesave manušese kova dela pare ko zajam. Jekh dugujini lese panšel e rimljanengere denarija, a o dujto pinda.

⁴² Adalese so na ine len te irinen, ov oprostinda o dugo sodujende. Kova, onda, olendar više ka volini le?”

⁴³ O Simon phenda: “Mislinava da okova kase oprostinda više.”

Tegani ov phenda lese: “Oja, šukar phendan.”

⁴⁴ Irinda pe nakori đuvli, i phenda e Simonese: “Dikheja li akala đuvlja? Đerdindum tuće ko čer, pani mle prende na andan, a oj sampaćerda mle pre ple asvençar hem koslja len ple balençar.

⁴⁵ Na pozdravindan man čumudipnaja, a oj, sar đerdindum na ačhavđa te čumudini mle pre.

⁴⁶ Na makhljan mlo šero uljeja, a oj makhlja mle pre miriseja.

⁴⁷ Adalese phenava će: But mangipe mothovđa, adalese soi laće oprostime but grehija. A hari mangipe mothoj okova kolesei oprostime hari grehija.”

⁴⁸ A olaće phenda: “Oprostimei će te grehija.”

⁴⁹ A o manuša kola inele uzalo astali lelje ana peste te vaćeren: “Kovai akava so šaj hem o grehija te oprostini?”

⁵⁰ Tegani o Isus phenda e đuvljaće: “Ti vera spasinda tut! Dža ano mir!”

8

O đuvlja kola džana ine palo Isus

¹ Palo adava, o Isus lelja te džal ko dizja hem ko gava vaćerindoj o Šukar lafi oto carstvo e Devlesoro. Oleja džeje hem o dešu duj apostolja

² hem nesave đuvlja kola inele sasljarde oto bišukar duhija hem oto nambormipa: i Marija vičimi Magdalena, kolatar ikalđa eŧta demonen,

³ i Jovana, i romni e Irodesere upravnikosiri e Huzesiri, i Suzana hem but avera. Adala đuvlja pumare parencar kandle e Isuse hem lesere učenikonen.

O Isus vačeri i priča oto sejači

(Mt 13,1–9; Mk 4,1–9)

⁴ Kad čedinda pe uzalo Isus baro narodo taro but dizja, ov vačerđa lenđe jekh priča:

⁵ “Iklilo o sejači te sejini. I sar frdela ine o seme, nesave zrnja pele ko drom, inele gazime hem o čiriklja sa hale len.

⁶ Nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i kad barile, šučile adalese so na ine len pani.

⁷ I nesave pele maškaro kare, o kare barile olencar hem tasavde len.

⁸ I nesave pele ki šukar phuv, barile hem ande bijandipe šel puti više.”

Kad vačerđa adava, vičinda: “Kas isi kana, nek šunel!”

Sostar vačeri i priča oto sejači

(Mt 13,10–23; Mk 4,10–20)

⁹ Tegani lesere učenci pučle le so manglja te vačeri adala pričaja.

¹⁰ A ov phenda: “Tumendei dindo te džanen o tajne oto carstvo e Devlesoro, a averende vačerava ano priče, sar te šaj:

‘anglo jača te na dikhen
hem anglo kana te na haljovent.’

¹¹ A akava i priča vačeri: O semei o lafi e Devlesoro.

¹² Nesavei manuša sar o drom ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, avela o beng hem lela le lengere vilendar, sar te na poverujinen hem te na oven spasime.

¹³ A nesavei sar o than e barencar ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, odmah lena le radosno, ali nane len koreno. On nesavo vreme verujinena, ali kad avela o iskušenje otperena.

¹⁴ A nesavei sar o than maškaro kare ko savo pele o zrnja. Adalai okola kola šunena o Lafi, ali živinena ano brige, ano barvalipe hem ano zadovoljstvija e dživdipnasere, i ovena tasavde hem na anena šukar plod.

¹⁵ A nesavei sar i šukar phuv ki savi sejime o zrnja. Adalai okola kola e šukare hem e bimelale vileja šunena o Lafi hem ičerena le sa đikote na anena šukar plod.”

*O Isus vačeri i priča oti svetiljka
(Mk 4,21–25)*

¹⁶ “Niko na tharela i svetiljka te učhari la čareja ili te čhivel la talo than e pašljojbnasoro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola đerdinena.

¹⁷ Adalese so, sa soi garavdo, ka dičhol; sa soi tajno, ka šundol.

¹⁸ Adalese pazinen sar šunena. Adalese so, kas isi, ka del pe lese pana, a kas nane, ka lel pe lestar hem adava so mislini da isi le.”

*E Isusesiri čačikani porodica
(Mt 12,46–50; Mk 3,31–35)*

19 A e Isusesiri daj hem lesere phralja avena ine nakoro leste, ali oto but narodo našti ine te aven di oleste.

20 A neko phenda lese: “Ti daj hem te phralja terdona avri hem mangena te dikhen tut.”

21 A o Isus phenda: “Akalai mli daj hem mle phralja – kola šunena hem čerena o lafi e Devle-soro.”

*E Isuse šunena hem i barval hem o panja
(Mt 8,23–27; Mk 4,35–41)*

22 I jekh dive o Isus phenda ple učenikonende: “Te nakha ki aver strana oto jezero!”

I đerdinde ano čamco hem pođinde.

23 A sar plovina ine, o Isus zasuča. I muklja pe jekh zoral barval upro jezero. O čamco lelja te pherdol pani i arakhle pe ani opasnost.

24 I o učenici ale uzalo Isus hem džangavde le vačerindo: “Gospodarona, Gospodarona, meraja!”

I o Isus uštino, naredinda e barvaljaće hem e talasende te ačhon, i ačhile hem ulo mir.

25 Tegani pučlja e učenikonen: “Kaj tumari vera?”

A on darandile hem začudime pučle jekh avere: “Kova šaj te ovel akava so naredini e barvaljende hem e panjese, a on šunena le?”

*O Isus ispudini e demonen e manušestar
(Mt 8,28–34; Mk 5,1–20)*

26 I resle ko krajo e gerasakoro savoi prekalo e Galilejakoro jezero.

27 A kad o Isus iklilo ki phuv, reslja le nesavo manuš tari diz kova inele opsednutime demonen-car. Sa edobor vreme inele nango hem na beštino ano čher, nego maškaro grobija.

28 I kad dikhlja e Isuse, vrištinda, pelo anglo leste hem vičinda oto sa o glaso: "So mangeja mandar, Isuse, Čhaveja e Najbare Devlesereja? Molinava tut, ma mučin man!"

29 (Adalese so o Isus već naredinda e melale duhose te ikljol adale manušestar. Angleder, di hem kad o stražarija pazinena le ine hem phandena le ko lancija hem ko okovija, o manuš phagela len ine hem o demoni legari le ine ko čuče thana.)

30 A o Isus pučlja le: "Sar to anav?"

I ov phenda: "Legija", adalese so but demonja đerdinde ano leste.

31 I zorale molinde le te na naredini lende te džan ki Beskrajno rupa.

32 A adari ko brego inele krdo oto bale save hana ine, i o demonja molinde e Isuse te mukel lende te đerdinen ano bale. I ov muklja lende.

33 Tegani o demonja iklindoj e manušestar, đerdinde ano bale. I o bale prastandile taro brego ano jezero hem taslile.

34 I kad okola so arakhena ine e balen dikhle so ulu, našle hem vačerde adalestar e manušende ani diz hem ano gava.

35 Tegani o manuša ale te dikhen so ulu. Ale koro Isus hem arakhle e manuše, kolestar iklile o demonja, sar urjavdo hem saste godaja bešela uzalo e Isusesere pre, i darandile.

³⁶ A okola so dikhle adava so ulo, vačerde averende sar o Isus sasljarda e opsednutime manuše.

³⁷ I sa o narodo oto krajo e gerasakoro zamolinde e Isuse te džal olendar adalese so uklinda len bari dar. Tegani o Isus đerdinda ano čamco te irini pe palal.

³⁸ A o manuš, kolestar o Isus ikalđa e demonen, molinda e Isuse te džal oleja, ali o Isus bičalđa le vačerindoj:

³⁹ “Irin tut te čhereste hem vačer sa so čerđa će o Devel.”

I o manuš dželo maškari sa i diz hem vačerđa so čerđa lese o Isus.

O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja

(Mt 9,18–26; Mk 5,21–43)

⁴⁰ A kad o Isus irinda pe ki aver strana oto jezero, but manuša inele radosna so dikhe le so avela, adalese so sare adžicerena le ine.

⁴¹ I dikh, alo o manuš palo anav Jair, kova inele vođa ani sinagoga. I perindoj anglo pre e Isusesere, phenda: “Molnava tut, ava maje ano čher.”

⁴² Adalese so e Jairesiri jekhori čhaj, kola ine dešu duj berš, inele anglo meriba.

I sar o Isus džala ine palo Jair, o narodo gurini pe ano leste.

⁴³ A maškaro narodo inele jekh đuvli kolatar dešu duj berš thavdinda rat. Oj sa plo barvalipe dinda ko doktorija, ali nijekh našti ine te sasljari la.

⁴⁴ Nakhini oto palal e Isusese hem dolinda pe upro lesere fostanesoro krajo hem otojekhvar ačilo te thavdel latar o rat.

⁴⁵ I o Isus pučlja: "Ko dolinda pe upra mande?"

A kad svako olendar phende: "Na injum me", o Petar phenda: "Gospodarona, sar te džana kad but džene čedinde pe hem gurinena pe uzala tute."

⁴⁶ A o Isus phenda: "Neko namerno dolinda pe upra mande. Osetindum sar ikljola mandar o zoralipe."

⁴⁷ A i đuvli dikhlja so našti te garaj pe, tresindoj oti dar ali hem peli mujeja di phuv anglo leste hem vačerda anglo sa o manuša sose dolinda pe upro leste hem sar otojekhvar inele sasljardi.

⁴⁸ A o Isus phenda laće: "Mli čhaj, ti vera sasljarda tut. Dža ano mir!"

⁴⁹ Sar o Isus pana vaćeri ine adava, nesavo manuš taro čher e Jairesoro, e sinagogakere vođasoro, alo hem phenda: "Jaire, ti čhaj muli. Ma više mučin e učitelje."

⁵⁰ A o Isus šunđa adava hem phenda e Jairese: "Ma dara! Samo verujin hem oj ka ovel sasljardi!"

⁵¹ I kad reslo ko čher, o Isus na mukulja nikase te đerdini oleja, sem e Petrese, e Jovanese, e Jakovese hem e čhajorjakere dadese hem e dajaće.

⁵² A sare, kola već inele ano čher, runde hem tugujinde palo late.

A o Isus phenda: "Ma roven! Adalese so oj na muli, nego sovela."

⁵³ I on asandile lese adalese so džande so muli.

⁵⁴ A o Isus dželo hem dolinda la oto vas hem vičinda: "Čhajorije, ušti!"

⁵⁵ I lakoro duho irinda pe ano late, i otojekhvar uštini, a o Isus naredinda te den la nešto te hal.

⁵⁶ I lakoro dad hem lakiri daj inele but začudime, a o Isus naredinda lende te na vačeren nikase so ulo.

9

O Isus bičhali e apostolen te vačeren o evandjelje hem te sasljaren

(Mt 10,5–15; Mk 6,7–13)

¹ A o Isus vičinda e dešu duje apostolen hem dinda len zoralipe hem autoritet upro sa o demonja hem te sasljaren o nambormipa.

² I bičhalda len te propovedinen oto carstvo e Devlesoro hem te sasljaren e nambormen.

³ I phenda lende: “Ma legaren tumencar ništa ko drom: ni štapi, ni torba dromese, ni maro, ni pare, hem te na ovel tumen aver gad.

⁴ Sa đikote ačhovea ki nesavi diz, i đikote na džana adathar, bešen ano jekh čher.

⁵ Te na priminde tumen nesave dizutne, ikljoven tari adaja diz hem tresinen i prašina tumare preNDAR sar znako zako zoralo odbiba.”

⁶ I on dzele taro gav ko gav, vačerindoj o Šukar lafi hem sasljarindoj e nambormen ko sa o thana.

O Irod zbunime

(Mt 14,1–12; Mk 6,14–29)

⁷ A o Irod, o vladari e Galilejakoro, šunđa sa so ulo i inele zbunime adalese so nesave vačerde da o Jovan o Krstitelj uštino taro mule.

⁸ A avera vačerde da o proroko o Ilija mothovđa pe ki phuv, a nesave avera vačerde da taro mule uštino nesavo proroko taro purano vreme.

⁹ A o Irod phendā: “Me čhindum e Jovane-soro šero. A kovai onda akava kastar sa adava šunava?”

I manglja te dikhel e Isuse.

*O Isus parvari višē oto pandž hiljade manušen
(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Jn 6,1–14)*

¹⁰ I kad o apostolja irinde pe koro Isus, vačerde lese sa so érde. I o Isus legarda len peja hem cidinda pe olencar nakori diz vičime Vitsaida te šaj oven korkore.

¹¹ Ali o narodo šunda adava i dželo palo lende. A o Isus dodžačerda len šukar, vačerda lende oto carstvo e Devlesoro hem sasljarđa okolen kase adava valjanda.

¹² A kad lelja te perel i rat, o dešu duj apostolja nakhle di o Isus hem phende lese: “Te muke ine e manušen te šaj džan ko pašutne gava hem thana kote šaj te arakhen nešto hajbnase hem than sojbnase. Adalese so injam akate ko čučo than kaj nane ništa.”

¹³ A o Isus phendā lende: “Den len tumen nešto hajbnase!”

A on phende: “Ali isi amen samo pandž mare hem duj mačhe. Mangeja amendar te dža te čina hajbnase zako sa akava narodo?”

¹⁴ Adari inele di ko pandž hiljade murša. Tegani o Isus phendā ple učenikonende:

“Čhiven len te bešen ko kupe po pinda.”

¹⁵ I on érde ađahar, hem čhivde sarijen te bešen.

¹⁶ O Isus lelja o pandž mare hem e duje mačhen, dikhlja nakoro nebo, zahvalinda e Devlese zako

hajba, phaglja len hem dinda ko učenici te pode-linen len e manušeñde.

¹⁷ I sare hale đikote na čalile. A palo adava, dešu duj korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

O Petar phenela dai o Isus o Hrist

(Mt 16,13–19; Mk 8,27–29)

¹⁸ Jekhvar kad o Isus korkoro molinda pe, oleja inele lesere učenici. Ov pučlja len: “So phenena o manuša, ko injum me?”

¹⁹ A on phende: “Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o proroko o Ilija, a nesave avera phenena da tu injan jekh oto avera proroci taro purano vreme kova uštino taro mule.”

²⁰ Tegani o Isus pučlja len: “A so tumen phenena, ko injum me?”

O Petar phenda: “Tu injan o Hrist, kole o Devel bičhalđa!”

O Isus vaćeri ple meribnastar

(Mt 16,21–23; Mk 8,31–33)

²¹ A o Isus zorale naredinda e učenikonende te na vaćeren nikase dai ov o Hrist.

²² I phenda: “Me, o Čavo e manušesoro, valjani but te patinav. O starešine, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar naka prihvatinen man. Ka ovav mudardo, ali o trito dive ka uštav taro mule.”

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko

(Mt 16,24–28; Mk 8,34–9,1)

²³ I o Isus phenda sarijende: “Ko mangela te džal pala mande, mora te ačaj pe ple

dživdipnastar hem te lel plo krsto taro dive ko dive hem te phirel pala mande.

²⁴ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka spasini le.

²⁵ So vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali ili upropastini korkoro pes?

²⁶ Adalese ko lađala mandar hem mle lafendar, hem me, o Čhavo e manušesoro, ka lađav olestar kad ka avav ani mli slava hem ani slava e Dadesiri hem e svetone anđelengiri.

²⁷ A čače vačerava tumenđe, isi nesave akate maškara tumende kola naka meren đikote na dikhena o carstvo e Devlesoro.”

E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo trin učenici

(Mt 17,1–8; Mk 9,2–8)

²⁸ Đi sar ofto dive palo adava so phenda lende, o Isus lelja peja e Petre, e Jovane hem e Jakove i dželo ki gora te molini pe.

²⁹ I sar molini pe ine, lesoro muj ulo averčhane hem lesere šeja ule but parne hem sjajna.

³⁰ I dih, nekotar iklile duj manuša hem lelje te vačeren oleja. Adala inele o Mojsije hem o Ilija.

³¹ On mothovde pe ano baro sjaj hem vačerde oleja e meribnastar savo adžićeri le ano Jerusalem.

³² A o Petar hem okola so inele oleja, zasuče. Kad uštine, dikhle e Isuse ano baro sjaj hem e duje manušen sar terđona oleja.

³³ I kad lelje o Mojsije hem o Ilija te ciden pe e Isusestar, o Petar phenda e Isusesi: “Gospodarona, šukari amende so injam akate. Te ćera trin šatorja:

jekh tuće, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase.” Na džandža so vaćeri.

³⁴ Sar vaćeri ine adava, iklilo jekh oblako savo učarda len. A on, kad učarda len o oblako, darandile.

³⁵ I šundilo glaso taro oblako savo vaćerđa: “Akavai mlo Čhavo, kole birinďum! Ole šunen!”

³⁶ I palo adava so šundilo o glaso, o ućenici dikhle samo e Isuse korkore. I trainde, hem tegani pana nikase na vaćerde adalestar so dikhle.

*O Isus ikali e bišukare duho e čhavorestar
(Mt 17,14–18; Mk 9,14–27)*

³⁷ Tejsato dive, kad o Isus hem o trin ućenici huljile tari gora, baro narodo alo te dikhel e Isuse.

³⁸ I dikh, nesavo manuš taro narodo lejla te vićini: “Ućitelju, molinava tut te pomožine mle čhaveše, adaleše soi maje jekhoru!”

³⁹ O bišukar duho but puti prelela le hem oto-jekhvar vrištini; frdela le ano grčevija hem ikljola lestar pena taro muj; uništini le hem jedva ačaj le.

⁴⁰ I molinďum te ućenikonen te ispudinen e bišukare duho mle čhaviestar, ali on našti ine te ćeren adava.”

⁴¹ A o Isus phenđa: “O, biverakiri hem rumimi generacijo! Pana kobor valjani te ovav tumencar hem te trpinav tumen? Ana te čhave akari!”

⁴² I sar o čhavoro avela ine đı o Isus, o demoni frdinđa le ki phuv ano grčevija. A o Isus nared-inđa e bišukare duhose te cidel pe e čhavorestar, sasljarda e čhavoro hem dinđa le palal ko dad.

⁴³ Tegani sare inele začudime so dikhle e Devle-soro baro zoralipe.

O Isus dujto puti vačeri ple meribnastar
(Mt 17,22–23; Mk 9,30–32)

Sar sare čudinena pe ine zako adava so čerđa o Isus, ov phenđa ple učenikonende:

⁴⁴ “Šunen šukar akala lafija: Me, o Čhavo e manušesoro, valjani te ovav predime ano vasta e manušengere.”

⁴⁵ Ali o učenici na halile so o Isus manglja te vačeri adaleja. Adava inele olendar garavdo sar te na haljoven le, a darandile te pučen le so adaleja manglja te vačeri lende.

O poniznai najbare ano carstvo e Devlesoro
(Mt 18,1–5; Mk 9,33–37)

⁴⁶ A o učenici lelje maškara pumende te raspravinen kovai olendar najbaro.

⁴⁷ A o Isus džanda soi lende ki godi, lelja jekhe čhavore, čhivđa le uzala peste,

⁴⁸ i phenđa lende: “Svako kova primini akale čhavore zbog maje, man primini. A svako kova man primini, primini e Devle kova bičhalđa man. Adalese so, ko maškara tumende pes dikhela sar najtikore, ovi najbaro.”

Kova nane protiv tumende, ovi tumencar
(Mk 9,38–40)

⁴⁹ A o Jovan phenđa e Isuseso: “Gospodarona, dikhlijam nesave manuše sar ano to anav ispuđini e demonen e manušendar. Amen na muklijam lese te čerel adava, adalese so na džala amencar pala tute.”

⁵⁰ A o Isus phenđa lese: “Muken le te čerel adava, adalese so okova kova nane protiv tumende, ovi tumencar!”

O Isus na mangela te uništini e Samarijanconen

⁵¹ A kad inele paše o dive e Isusesere te ovel vazdime ko nebo, ov zorale odlučinđa te džal ko Jerusolim.

⁵² I bičhalđa nesave glasnikonen angla peste. I on dže le hem đerdinde ko nesavo gav ani regija Samarija te pripreminen le e Isuse.

⁵³ Ali o gavutne na mangle e Isuse adalese so džande da džala ko Jerusolim.

⁵⁴ A dikhindoj adava o učenici o Jakov hem o Jovan, pučle e Isuse: “Gospode, mangeja li te phena te huljel taro nebo i jag hem sa te tharel len?”

⁵⁵ A o Isus irinđa pe hem ukorinđa len.

⁵⁶ I ov hem lesere učenici dže le ko aver gav.

*Nane lokho te ovel pe e Isusesoro učeniko
(Mt 8,19–22)*

⁵⁷ I sar o učenici hem o Isus džana ine dromeja, nesavo manuš alo hem phenđa e Isuse: “Ka džav tuja kaj god tu džaja.”

⁵⁸ A o Isus phenđa lese: “E lisicen isi jazbine hem e čirikljen gnezdija, a man, e Čhave e manušesere nane kaj te pašjarav mlo šero.”

⁵⁹ A avere manušese phenđa: “Phir pala mande!”

A ov phenđa: “Aš najangle, Gospode, te parunav mle dade, i ka džav pala tute.”

⁶⁰ Tegani o Isus phenđa lese: “Muk o mule te parunen ple mulen, a tu dža vačer oto carstvo e Devlesoro.”

⁶¹ A aver manuš phenda: "Ka phirav pala tute, Gospode, ali aš najangle te džav te pozdravinav man mle čherutnencar."

⁶² A o Isus phenda lese: "Nijekh kova dolela pe upro plugo te orini i onda dikhela napalal, nane korisno zako carstvo e Devlesoro."

10

O Isus bičhali e eftavardešu duje učenikonen

¹ Palo adava, o Gospod Isus birinda avere eftavardešu duje učenikonen hem bičhalda len duj po duj angla peste ko sa o dizja hem o thana ko save ov manglja te džal.

² Angleder so te džan, o Isus phenda lende: "I žetvai bari, a hari bučarne te čeden. Adalese, molinen e gospodare oti žetva te bičhali e bučarnen ki žetva pli.

³ Džan! Ače, bičhalava tumen sar bakroren maškaro ruva.

⁴ Ma legaren tumencar kesa e parencar, ni torba dromese, ni buderi obuča. I ma našalen tumaro vreme ađahar so ka terđoven te pozdravinen nekasar odrumal.

⁵ I kad đerdinena ko nesavo čer, prvo vačeren: 'Mir akale čereste!'

⁶ Te adari bešela o manuš kova mangela mir, tegani o mir, saveše tumen molinena, ka ačhol oleja; a te na manglja mir, tumaro mir ka irini pe tumende.

⁷ Kad avena ko nesavo čer, ma palo adava nakhen ko avera čera. Ačhoven ko jekh than, han hem pijen adava so o čerutne ikalena angla tumende, adalese so o bučarno zaslužini pli plata.

⁸ I ki savi diz đerdinena, a o dizutne priminena tumen, han okova so ikalena angla tumende.

⁹ Sasljaren e nambormen adari hem vačeren sarijende: 'Alo tumende paše o carstvo e Devlesoro!'

¹⁰ A ki savi diz đerdinena, a o dizutne na priminena tumen, iklindoj ko glavna droma e dizjakere, vačeren:

¹¹ 'Hem i prašina tumara dizjakiri, savi dolinda pe ko amare pre, amen kosaja la sar znako zako zoralo odbiba. Ali te džanen da o carstvo e Devlesoro alo paše!'

¹² Vačerava tumende da ko dive oto baro sudo, po lokhe ka ovel e manušende tari Sodoma negoli e manušende tari adaja diz."

*O Isus ukorini e dizjen save na pokajinde pe
(Mt 11,20–24)*

¹³ "Jao tumende, manušalen taro Horazin! Jao tumende, manušalen tari Vitsaida! Te oven ine čudesija maškaro manuša taro Tir hem taro Sidon save ule maškara tumende, pana angleder ka bešen ine ano šeja oto kanaj hem ka čhoren pepeo upro pumare šere sar te mothoven da kajinena pe.

¹⁴ Ali e manušende taro Tir hem taro Sidon ka ovel po lokhe ko Sudo negoli tumende.

¹⁵ A tumen, manušalen taro Kafarnaum, na li di o nebo ka vazden tumen? Di o than e mulengoro isi te peren.

¹⁶ Tegani phenda e učenikonende: Ko šunela tumen, man šunela, a ko odbini tumen, man odbini. A ko odbini man, odbini e Devle kova bičhalđa man."

O eftavardešu duj učenici irinena pe koro Isus

¹⁷ Kad o eftavardešu duj učenici irinde pe oto drom radosna, phende e Isusesa: “Gospode, hem o demonja pokorinena pe amende ano to anav!”

¹⁸ A o Isus ko adava phenda lende: “Dikhljum e Sotone sar perela taro nebo sar munja.

¹⁹ Eče, dindum tumen vlast te gazinen upro sapa hem o škorpije hem upro sa o zoralipe e neprijateljesoro hem ništa naka ovel tumende.

²⁰ Ali ma edobor radujinen tumen zako adava so o bišukar duhija pokorinena pe tumende, nego više radujinen tumen adalese soi tumare anava zapisime ano nebo.”

*O Isus hvalini e Dade
(Mt 11,25–27; 13,16–17)*

²¹ I tegani o Isus radujinda pe ano Sveto Duho hem phenda: “Hvalinava tut, Dade, Gospode e nebosoro hem e phuvjakoro, so garavdan akava okolendar kola pes dikhena sar mudronen hem džanden, a mothovdan okolenđe kolai sar čhavore. Oja, Dade, džanav da čerdan adava adalese so ađahar mangljan.

²² Mlo Dad sa muklja maje ko vasta. Niko na džanel e Čhave, sem o Dad; hem niko na džanel e Dade, sem o Čhavo hem okola kolende o Čhavo mangela te mothoj le.”

²³ Tegani irinda pe nakoro učenici hem samo olende phenda: “Blago e jačhende save dikhena adava so tumen dikhena!

²⁴ Vačerava tumende da but proroci hem carija mangle te dikhen akava so tumen dikhena, ali

na dikhle; hem mangle te šunen okova so tumen šunena, ali na šunde!"

I priča oto šukar Samarijanco

²⁵ I dikh, jekh dive sar o Isus sikaj ine, nesavo učitelj e Zakonestar uštino te pučel le nešto sar te iskušini le, i pučlja: "Učitelju, so valjani te ćerav te dobinav o večno dživdipe?"

²⁶ A o Isus phenđa lese: "Soi pisime ano e Mojsijasoro zakoni? So čitineja adari?"

²⁷ I ov phenđa e Isusese:
"Volin e Gospode te Devle sa te vileja,
sa te dušaja, sa te zoralipnaja hem sa te
gođaja;
hem volin te pašutne sar korkore tut."

²⁸ Tegani o Isus phenđa lese: "Šukar phenđan.
Ćer ađahar hem ka živine."

²⁹ Ali o učitelj e Zakonestar manglja te opravdini pe i pučlja e Isuse: "A koi mlo pašutno?"

³⁰ A ko adava, o Isus phenđa lese akaja priča:
"Nesave manuše, sar huljela ine tari diz Jerusalim
ki diz Jerihon, dolinde o čora. On lelje lestar sa, đī
o šeja. Zorale marde le, i dže, a o manuš pašlilo
ko drom hem na džanđa pese."

³¹ Na nakhlo but, i nekotar adale dromeja
sar huljela ine nesavo svešteniko, dikhlja adale
manuše hem nakhino oti aver strana.

³² Ađahar da nesavo levit: alo đī adava than
kote o manuš pašljola, dikhlja le i nakhino oti aver
strana adale dromesiri.

³³ A inele nesavo Samarijanco savo džala ine
adale dromeja. Kad reslja đī ko than kote o manuš
pašljola, dikhlja le, i pelo lese žal olese.

³⁴ Tegani o Samarijanco alo di o manuš, čhorda ulje hem mol upro lesere rane te kosel len hem pačarda len. I čhivđa le upro plo her hem legarda le ki gostionica, i adari brininda pe olestar.

³⁵ Tejsato dive o Samarijanco ikalđa duj srebrna kovanice hem dinda ko manuš kasiri inele i gostionica hem phenda lese: 'Brinin tut akale manušestar, i sa so ka trošine buderi, ka irinav će kad ka irinav oto drom.' "

³⁶ Tegani o Isus pučlja e učitelje e Zakonestar: "So tu pheneja? Kova akale trinendar mothovđa pe sar pašutno okolese kole dolinde o čora?"

³⁷ A ov phenda: "Okova kova mothovđa lese milosrđe."

Tegani o Isus phenda lese: "Oja, hem tu dža hem čer ađahar!"

O Isus kori Marta hem i Marija

³⁸ I sar o Isus hem lesere učenici džana ine dromeja nakoro Jerusalm, đerdinde ko nesavo gav. Adari živinda nesavi đuvli palo anav Marta. Oj priminda len kora peste ko čher.

³⁹ Ola inele phen palo anav Marija, koja beštini uzalo e Gospodesere e Isusesere pre hem šunda lesoro lafi.

⁴⁰ A i Marta sa ki sig dikhela ine te kandel, i ali uzalo Isus hem pučlja le: "Gospode, tu li na dikheja adava so mli phen muklja man korkora te kandav? Phen laće te pomožini maje."

⁴¹ A o Gospod phenda laće: "Marto, Marto! Brinineja tut hem uznemirineja tut zako but so,

⁴² a samo jekh valjani. I Marija izabirinda okova soi po šukar, i adava naka lel pe latar."

11

*O Isus sikaj e učenikonen sar te molinen pe
(Mt 6,9–15; 7,7–11)*

¹ I kad jekhvar o Isus završindā e molitvaja, jekh lesere učenikonendar phendā lese: “Gospode, sikav amen te molina sar so o Jovan o Krstitelj sikavda ple učenikonen.”

² Tegani o Isus phendā lende: “Kad molinena, vačeren:

‘Dade, to sveto anav barjardo te ovel!

To carstvo te avel!

³ De amen avdive o maro savo valjani amende svako dive!

⁴ Oprostin amende amare grehija
sar so hem amen oprostinaja svakonese kova grešindā premala amende!

Hem cide amen taro iskušenje!’ ”

⁵ Tegani o Isus phendā lende: “Zamislinen da ki ekvaš i rat džana koro tumaro amal te phenen lese: ‘Amala, te de man trin mare, i ka irinav će.

⁶ Mlo amal alo oto drom kora mande, a nane man so te ikalav anglo leste!’

⁷ A ov od andral te phenel: ‘Ma uznemirin man! O udarai phandle, a mle čhavore već pašlile mancar hem sovena. Našti akana te uštav te dav tut!’

⁸ Vačerava tumende: te na uštino te del le adalese soi lesoro amal, ka uštel hem ka del le sa so valjani adalese so lesere amale nane lađ te ovel uporno.

⁹ Vačerava tumenđe: Mangen hem ka del pe tumenđe! Roden hem ka arakhen! Khuven hem ka phravel pe tumenđe!

¹⁰ Adalese so svako kova mangela, primini; hem kova rodela, arakhi; hem kova khuvela, ka ovel lese phravdo.

¹¹ A kova dad tumendar: kad lesoro čhavo ka rodel lestar ine mače, ka del le sape?

¹² Ili kad ka rodel jaro, ka del le škorpija?

¹³ Kad tumen, kola injen bišukar, džanen te den šukar darija tumare čhavende, kobor više tumaro Dad taro nebo ka del e Svetone Duho okolende kola rodена olestar.”

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere

(Mt 12,22–30; Mk 3,20–27)

¹⁴ I jekh dive o Isus ispudinda e demone kova čerela ine jekhe manuše te našti vačeri. Kad iklilo o demoni, o manuš lelja te vačeri. I o narodo inele zadivime,

¹⁵ ali nesave olendar vačerde: “E Veelzevulesere, e demonengere šerutnesere, zoralipnaja ispudini e demonen!”

¹⁶ A avera iskušinde e Isuse ađahar so rodinde lestar znako taro nebo.

¹⁷ Ali o Isus džanda lengere mislija, i phenda lende: “Svako carstvo savoi ana peste podelime ka properel, hem o čher ano savo nane sloga ka perel.

¹⁸ Tei e Sotonesoro carstvo ana peste podelime, sar onda pana trajini? Akava vačerava adalese so tumen phenena da e Veelzevulesere zoralipnaja ispudinava e demonen.

¹⁹ A te me e Veelvulesere zoralipnaja ispudinava e demonen, kasere zoralipnaja tumare učenici ispudinena len? Adalese on ka dokažinen tumende da na injen u pravu.

²⁰ Ali te me e Devlesere zoralipnaja ispudinava e demonen, onda o carstvo e Devlesoro alo maškara tumende.”

²¹ O Isus phenda hem akava: “Kad okova kovai zoralo hem naoružime pazini plo čer, lesoro barvalipei osigurime.

²² Ali kad avela o po zoralo lestar, ka pobedini le hem ka lel lestar o oružje upro savo inole nada hem ka delini plencar adava so lelja e bizonalestar.

²³ Ko nane mancar, ovi protiv mande. I ko na čedela mancar, ov chorela.”

*Kad o bišukar duho palem irini pe
(Mt 12,43–45)*

²⁴ Tegani o Isus phenda: “Kad o bišukar duho ikljola taro manuš, džala ko šuke thana rodindoj kote šaj te odmorini. Kad na arakhi le, vačeri: ‘Ka irinav man ko čer kotar ikliljum.’

²⁵ I irinda pe hem arakhlja o čer šulavdo hem namestime.

²⁶ Tegani džala hem lela ehta avere duhen po bišukaren pestar hem đerdinena ano adava manuš hem ačhovea adari. I ko kraj adale manušese ovela po bišukar nego angleder.”

Blagoslovime i o poslušna e Devlese

²⁷ I sar o Isus vačeri ine adava, nesavi đuvli oto narodo vičinda: “Bahtali i đuvli koja akharda tut ano vodi hem dinda tut čučil!”

28 A o Isus phendā: “Po bahtalei okola so šunena o lafi e Devlesoro hem čerena le!”

*O Isus po baroi e Jonastar hem e Solomonestar
(Mt 12,38–42; Mk 8,12)*

29 Sar čedela pe ine po baro narodo, o Isus lelja te vačeri: “Akajai generacija bišukar. Rodela mandar znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase.

30 Sar so adava so ulo e Jonaja inele znako e manušeŋde kola živinde ki diz Niniva, ađahar hem so ka ovel mancar, e Čhaveja e manušesereja, ka ovel znako akala generacijaće.

31 Ko dive oto baro sudo, i carica koja angleder vladinđa ki južno phuv ka uštel hem ka osudini e manušen oti akaja generacija, adalese so tari durutni phuv ali te šunel e Solomonesiri mudrost, a akatei tumencar neko po baro e Solomonestar, a tumen na mangena te šunen!

32 Ko dive oto baro sudo, o manuša kola živinde ani purani diz Niniva ka ušten protiv akaja generacija hem ka osudinen la, adalese so on pokajinde pe kad o Jona propovedinđa, a akatei tumencar neko po baro e Jonastar, a tumen pana na pokajinđen tumen!”

*E Isusesoroi sikaviba svetlost e manušeŋde
(Mt 5,15; 6,22–23)*

33 “Niko na tharela i svetiljka hem te čhivel la ko garavdo than ili talo čaro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola đerdinena.

³⁴ Ti jakhi sar svetiljka te telose. Kadi ti jakh šukar, sai to telo osvetlime. A kadi ti jakh bišukar, hem to teloi ani tomina.

³⁵ Adalese, pazin da o svetlost so mislineja dai ana tute nane tomina.

³⁶ Tei sa to telo pherdo oto svetlost, bizo jekh deo oti tomina, tegani sa to dživdipe ka ovel osvetlime sar kad i svetiljka osvetlini tut ple svetloja.”

O Isus kritikujini e verakere vođen soi pobožna samo od avrijal

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 20,45–47)

³⁷ Kad o Isus vačerđa adava, nesavo farisej vičinda le te hal maro koro leste. I o Isus đerdinda lese ko čher hem čhivđa pe uzalo astali.

³⁸ A o farisej dikhindoj adava, čudinda pe so o Isus, palo adeti, na thovđa ple vasta angleder o hajba.

³⁹ A o Gospod Isus phenda lese: “Oja, tumen o fariseja kosena i šolja hem o čaro od avrijal, a pherđen len tumara pohlepaja hem bišukaripnaja.

⁴⁰ Hulavonalen! Nane li o Devel okova kova čerđa e manuše, kova džanel le hem od avrijal hem od andral?

⁴¹ Nego, den e čororende sar milostinja okova so isi tumen andre, hem sa ka ovel tumende čisto.

⁴² Ali jao tumende e farisejende so dena e Devlese desetak oto začinja: oti nana, oti ruta hem oto sa o povrće, a ačhavđen te čeren averende okova soi pravedno hem te volinen e Devle. Valjani te den o desetak, ali na troman te bistren te čeren adava soi po bitno.

⁴³ Jao tumende e farisejende so volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem so volinena kad o manuša, pherde pošujiba premala tumende, pozdravinena tumen ko trgija.

⁴⁴ Jao tumende adalese so injen sar o bioznačime grobija upra savende o manuša phirena, a na džanen.”

⁴⁵ Tegani nesavo oto učitelja e Zakonestar phenda e Isuse: “Učitelju, tu hem amen vređineja adale lafencar.”

⁴⁶ A o Isus phenda: “Jao hem tumende, učiteljalen e Zakonestar! Čhivena upro manuša pharipa but phare te akharen ađahar so dena len pravilja save našti te iceren, a ni najeja na mangena te mrdinen te pomožinen lende te akharen adava pharipe.

⁴⁷ Jao tumende, adalese so vazdena spomenici e prorokonende kolen tumare pradada mudarde.

⁴⁸ Adaleja mothovena da odobrinena adava so cerde tumare pradada: on mudarde len, a tumen vazdena lende spomenici.

⁴⁹ Adalese o Devel mudro vačerđa tumendar: ‘Ka bičhalav lende prorokonen hem apostolen. Nekas olendar ka mudaren, a nekas ka progninen.’

⁵⁰ Akala generacijatar ka rodel pe o rat sa e prorokonengoro savo thavdinda pana taro ceriba e svetosoro,

⁵¹ pana taro rat e Aveljesoro sa di o rat e Zaharijasoro, kova inele mudardo maškaro žrtveniko hem i svetinja ano Hram. Oja, vačerava tumende, akaja generacija ka ovel osudime zako adava rat so thavdinda!

⁵² Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar! Adalese so e narodostar garavden o ključo oto džandipe. Korkore na đerdinden, a na mukljen te đerdinen ni okola kola mangle te đerdinen.”

⁵³ I kad o Isus iklilo adathar, o učitelja e Zakonestar hem o fariseja ani bari holi lelje te protivinen pe hem te pučen le but so.

⁵⁴ On dikhle te dolen le ko bišukar lafi sar te šaj optužinen le.

12

O Isus vaćeri ple učenikonende te na oven dujemujengere

¹ I kad čedinde pe nekobor hiljade manuša, edobor džene inele da jekh avere gazinde, o Isus prvo lelja te vaćeri ple učenikonende: “Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro, te na oven dujemujengere sar soi on.

² Sa soi garavdo, ka otkrijini pe; sa soi tajno, ka šundol.

³ Adalese, sa so vaćerden ani tomina, ka šundol ano svetlost; hem so pohari vaćerden ko kan ano sobe, ka vaćeri pe taro krovija sare te šunen.”

*O učenici na valjani te daran, adalese soi dragocena e Devlese
(Mt 10,28–31)*

⁴ “Ali phenava tumende, amalalen: ma daran okolendar kola šaj te mudaren samo o telo, adalese so više adalestar naka šaj te ćeren tumende.

⁵ A ka phenav tumende kastar te daran: te daran taro Devel kas palo mudariba isi zoralipe te

frdel ano pakao. Oja, vačerava tumende, olestar te daran!

⁶ Na biknena pe li pandž čiriklja zako samo duj najtikore kovanice? A palem nijekh olendar nane bisterdi anglo Devel.

⁷ A tumendei hem svako bal ko šero džendo. Adalese, ma daran! E Devlese injen po dragocena negoli but čiriklja!"

O učenci valjani te priznajinen e Isuse anglo manuša

(Mt 10,32–33; 12,32; 10,19–20)

⁸ "A vačerava tumende: Svako kova anglo manuša ka priznajini dai mlo, me, o Čhavo e manušesoro, anglo anđelja e Devlesere ka priznajinav dai ov mlo.

⁹ A te odrekninđa pe neko mandar anglo manuša, hem me ka odrekninav man olestar anglo anđelja e Devlesere.

¹⁰ I te vačerđa neko lafi protiv o Čhavo e manušesoro, ka ovel lese oprostime; ali naka ovel oprostime okolese kova hulini upro Sveto Duho.

¹¹ A kad ka anen tumen anglo sudo ko sinagoge, anglo vladarija hem o vlastija, ma oven zabrinuta sar hem soja te braninen tumen, so te vačeren!

¹² Adalese so tegani o Sveto Duho ka sikaj tumen so te vačeren."

I priča e bigođakere barvale manušestar

¹³ Tegani neko oto narodo phenđa e Isusesere: "Učitelju, vačer mle phralese te podelini mancar o nasledstvo."

¹⁴ A o Isus phenđa lese: "Manušeja, ko čhivđa man te ovav sudija ili delioco upra tumende?"

¹⁵ Tegani phenda sarijende: “Arakhen tumen hem ciden tumen tari pohlepa. I sa edobor barvalipe te ovel e manuše, lesoro dživdipe na avela oto adava so isi le.”

¹⁶ Tegani o Isus phenda lende akaja priča: “Nesave barvale manušesiri phuv bijanda but.

¹⁷ I ov mislinda pe ana peste: ‘So te ćerav? Nane man edobor baro than kote te čhivav mli žetva.’

¹⁸ I phenda: ‘Akava ka ćerav! Ka peravav mle purane šupe hem ka vazdav po bare, i adathe ka čhivav sa o điv hem avera šukaripa.

¹⁹ Tegani ka vaćerav mla dušace: Isi tut baro barvalipe bute beršende. Odmorin, ha, pi hem uživin!’

²⁰ Ali o Devel phenda lese: ‘Hulavona! Akaja rat ka mere! A sa adava so spremindan, kasoro ka ovel?’

²¹ Ađahari okolese kova pese čedela barvalipe, a čororoi anglo Devel.”

*O Devel brinini pe zako ple ućenici
(Mt 6,25–34)*

²² Tegani o Isus phenda ple ućenikonende: “Adalese vaćerava tumende: ma oven zabrinuta zako tumaro dživdipe: ka ovel tumen li so te han; ni zako tumaro telo: ka ovel tumen li so te urjaven.

²³ Adalese soi o dživdipe po bitno e hajbnastar hem tumaroi telo po bitno e šejendar.

²⁴ Dikhen e gavranen! Ni sejineni ni čedena, nane len ni šupa kote te čhiven o điv, a palem o Devel parvari len. A tumen injen e Devlese po vredna e čirikljendar!

²⁵ A kova tumendar šaj adaleja so brinini pe te produžini hari plo dživdipe?

²⁶ Znači te našti ni adava najhari te čeren, sose onda brininena tumen zakó bilo so aver?

²⁷ Dikhen o divlja luluda sar barjona. Na čerena buti, niti sivenafse šėja, a vačerava tumende da ni o caro o Solomon, kova inele but barvalo, na inole edobor šuze šėja sar jekha olendar.

²⁸ Te o Devel adahar šukar urjavela o biljke ko polje savei avdive adathe, a več tejsa frdena pe ani jag, kobor li više tumende ka del šėja, tikora verakere manušalen!

²⁹ Tumen ma oven zabrinuta zakó adava so ka han hem so ka pijen,

³⁰ adalese so adava rodna okola kola na džanen e Devlese. Tumaro Dad, o Devel, džanel da valjani tumende sa adava.

³¹ Nego roden o carstvo e Devlesoro, a ov ka del tumen sa adava so valjani tumende!

³² Ma daran, mlo tikoro stado! Tumare Dadesiri volja inele te del tumen o carstvo.

³³ Bikninen so isi tumen hem o pare den e čororende! Čeren tumende kese zakó pare save na properena hem barvalipe ko nebo savo nikad na tikorini. Niko naka šaj te avel adari te čorel tumaro barvalipe hem nijekh moljco naka uništini le.

³⁴ Adalese so tumaro vilo ka ovel adari kaj tumaro barvalipe."

*Oven uvek spremna zakó e Isusesoro aviba
(Mt 24,45–51)*

³⁵ O Isus ple učenikonende phenda hem akava: "Oven spremna, urjavde zaki buti hem tumare svetiljke te oven tharde,

³⁶ sar sluge kola adžicerena ple gospodare te irini pe čhere taro bijav. Kad irini pe o gospodari hem kad khuvela ko udar, o slugei spremna te phraven lese.

³⁷ Blago okole slugende kolen o gospodari, kad ka avel, ka arakhi len sar adžicerena le džangale! Čače, vačerava tumende, ov, o gospodari, ka phandel pe i kecelja, ka bešljačeri len te han hem ka kandel len.

³⁸ Blago e slugende kolen o gospodari ka arakhi džangalen čak hem te alo ki ekvaš i rat ili anglo disljojba.

³⁹ Ali akava te džanen: te džanel ine o domačini ko savo sati avela o čor, naka mukel lese ine te đerdini ko čher te čorel.

⁴⁰ Hem tumen oven spremna, adalese so o Čhavo e manušesoro ka avel tegani kad na nadinena tumen!"

⁴¹ Tegani o Petar pučlja e Isuse: "Gospode, vačereja li akaja priča samo amende e učenikonende ili sarijende?"

⁴² O Gospod Isus phenda: "Kovai, onda, verno hem mudro upravniko kas o gospodari ka čhivel upreder ple sluge te del len hajba ko vreme?"

⁴³ Blago okole slugase kas lesoro gospodari, kad ka avel, ka arakhi sar čerela ađahar.

⁴⁴ Čače vačerava tumende, upreder sa o barvalipe plo ka čhivel le sar upravniko.

⁴⁵ A te vačerđa adava sluga ana peste: 'Naka avel pana mlo gospodari' i lela te marel avere

slugen, hem te hal, te pijel hem te mačol,

⁴⁶ lesoro gospodari ka avel ano okova dive hem okova sati kad naka adžiceri le, ka činel le ko ekvaš hem ka čhivel le maškaro nevernici.

⁴⁷ A okova sluga kova džanda i volja ple gospodaresiri, a na inele spremno ili na čerđa pali e gospodaresiri volja, but mariba ka hal.

⁴⁸ A okova kova na džanda e gospodaresiri volja, a čerđa nešto zako so zaslužini kazna, hari mariba ka hal. Kasei dindo but, but ka rodel pe lestar. Kasei poverime but, više ka rodel pe lestar.”

E Isusesoro lafi ka anel podela

(Mt 10,34–36)

⁴⁹ Tegani o Isus phenda: “Aljum te frdav jag e sudosiri ki phuv. So bi mangava ine već te ovel thardi!

⁵⁰ A valjani te nakhavav e patibnasoro krstiba. But maje pharo đikote adava na završini pe!

⁵¹ Mislinena da aljum te anav mir ki phuv? Na. Aljum te čerav o manuša te ciden pe jekh averestar.

⁵² Adalese od akana, oto pandž čherutne, trin ka oven ki mli strana, a duj ki aver ili duj ki mli strana, a trin ki aver.

⁵³ Ka uštel o dad upro čhavo hem o čhavo upro dad, i daj upri čhaj hem i čhaj upri daj, i sasuj upri bori hem i bori upri sasuj.”

Valjani te pendžaren o znakija e vremesere

(Mt 16,2–3; 5,25–26)

⁵⁴ Tegani o Isus vačerđa e narodose: “Kad dikhena da o oblaci avena taro zapad, tegani phenena da ka perel bršim, i čače perela.

⁵⁵ Kad phudela i barval taro jug, phenena da ka ovel tatipe, i ovela.

⁵⁶ Dujemujengere manušalen! Džanen te pendžaren o izgled e phuvjakoro hem e nebosoro; sar onda na džanen te pendžaren o znakija akale vremesere?

⁵⁷ Tumen korkore valjani te pendžaren okova soi ispravno.

⁵⁸ Te neko legari tut ko sudo te tužini tut adalese so na irinđan lese o pare, odrumal de sa tutar te mirine tut oleja angleder nego so resena adari. Te na ćerđan ađahar, ov šaj te vucini tut anglo sudija, a o sudija ka del tut ko manuš kova ka čhivel tut ano phandlipe.

⁵⁹ Vaćerava će da čaće naka ikljove adathar sa đikote na irineja đi i zadnjo para.”

13

Sare valjani te pokajinen pe zako pumare grehija

¹ Ano adava vreme nesave manuša phende e Isuse so o Pilat, o upravniko e rimesoro, naredinđa nesave Galilejci te oven mudarde sar anena ine žrtve ano Hram.

² A o Isus phenđa lenđe: “Tumen li mislinena da adala Galilejci, adalese so ađahar mudardile, inele po grešna sa avere Galilejconendar?

³ Na! Ali te na pokajinden tumen, sarijen tumen ka adžićeri propast!

⁴ Ili okola dešu ofto upro kolende peli i kula ano Siloam hem mudarđa len, tumen li mislinena da on inele po bare grešnici sa e manušendar kola živinena ano Jerusalm?

⁵ Na! Ali te na pokajinđen tumen, sarijen tumen ka adžiceri propast!"

I priča oto kaš bizo plod

⁶ Tegani o Isus vačerđa lenđe akaja priča: "Inele nesave manuše smokva sadime pese ano vinograd, i alo te rodel lakoro plod, ali ništa na arakhlja.

⁷ Tegani phenđa e vinogradarese: 'Ače, trin berš sar avava te rodav plod upri akaja smokva, ali na arakhava le. Čin la! Sose te šučari i phuv?'

⁸ A ov phenđa: 'Gospodarona, ačhav la pana akava berš. Ka handav okolo late hem ka frdav laće đubravo,

⁹ i šaj đī berše ka anel plod. A te na bijanđa, ka čhine la.' "

O Isus sasljari ko savato e đuvlja koja inele grbavo

¹⁰ I jekh savato sar o Isus sikaj ine ani jekh sinagoga,

¹¹ adari inele nesavi đuvli kola o bišukar duho ćerela ine te ovel namborme. Oj inele grbavo dešu ofto berš hem nisar našti ine te ispravini pe.

¹² Kad o Isus dikhlja la, vičinda la kora peste hem phenđa laće: "Đuvlije, oslobodimi injan taro to nambormipe!"

¹³ I čhivđa ple vasta upro late, a oj otojekhvar ispravinda pe hem lelja te slavini e Devle.

¹⁴ Tegani e sinagogakoro vođa, holjame so o Isus sasljarda ko savato, phenđa e narodose: "Isi šov dive ano kurko ko save šaj te ćerel pe buti! Ko adala dive aven hem oven sasljarde, a na ko savato!"

¹⁵ A o Gospod Isus phenda lese: “Dujemujengere injen! Tumen li ko savato na phravena tumare guruve ili tumare here taro jasle te legaren le te pijel pani?”

¹⁶ A akajai đuvli oto pleme e Avraamesoro kola o Sotoni ícerđa phandlja dešu ofto berš. Oj li na valjani te ovel phravdi taro akala lancija e nambormipasere ko savato?”

¹⁷ Kad phenda adava, lađandile sare kola inele protiv leste, a sa avera manuša radujinde pe zako sa o šukar delja save o Isus ćerđa.

O carstvo e Devlesoroi sar o tikoro seme savo ovela baro kaš

(Mt 13,31–33; Mk 4,30–32)

¹⁸ Tegani o Isus phenda: “Savesei slično o carstvo e Devlesoro? Soja te uporedinav le?”

¹⁹ Sličnoi e semese oti gorušica save o manuš lelja hem frdinđa pese ki bašta. Ov barilo hem ulo kaš, hem o čiriklja ćerde gnezdija upro lesere granke.”

O carstvo e Devlesoroi sar o kvasco savo ćerela o humer te uštel

²⁰ I palem phenda: “Soja te uporedinav o carstvo e Devlesoro?”

²¹ Sličnoi e kvascose save i đuvli lelja hem čivđa ano but baro čaro vareja, i ov ćerđa sa o humer te uštel.”

Den sa tumendar te đerdinen ano carstvo e Devlesoro

(Mt 7,13–14, 21–23)

²² I sar o Isus džala ine ple dromeja đi ko Jerusalim, nakhela ine ko dizja hem ko gava hem sikaj e narodo.

23 I neko pučlja le: “Gospode, samo li hari manuša ka oven spasime?”

A o Isus phenđa lende:

24 “Den sa tumendar te đerdinen maškaro tesno udar e nebosoro adalese so but džene, vačerava tumende, ka roden te đerdinen, ali naka šaj.

25 Kad o domačini ka uštel hem ka phandel o udar, ka ovel kasno. Tegani ka terđoven avri hem ka khuven ko udar vačerindoj: ‘Gospodarona, phrav amende!’ Ali ov ka phenel tumende: ‘Na džanav tumen kotar injen.’

26 Tegani ka phenen: ‘Haljam hem piljam tuja, hem tu sikavđan ko amare dizjengere droma.’

27 A ov ka phenel: ‘Na džanav tumen kotar injen. Ciden tumen mandar, sare tumen kola čerena bišukaripe!’

28 Tegani ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh kad ka dikhen e Avraame, e Isaake, e Jakove hem sa e prorokonon ano carstvo e Devlesoro, a tumen frđime avri.

29 O manuša ka aven taro istok hem taro zapad, taro sever hem taro jug hem ka čhiven pe uzalo astali ki gozba ano carstvo e Devlesoro.

30 Ače, okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva.”

*E Isusesei phare zako manuša taro Jerusalem
(Mt 23,37–39)*

31 I tegani nesave fariseja ale koro Isus hem phende lese: “Dža akatar ko nesavo aver than, adalese so o caro o Irod mangela te mudari tut.”

³² O Isus phendǎ lende: “Džan hem vaćeren adala lisicaće: ‘Ka ispudinav e demonen hem ka saslarav avdive hem tejsa, a ko trito dive završinava mli buti.’

³³ Ali avdive, tejsa hem prektejsa valjani te džav mle dromeja, adalese so izgledini dai o Jerusolim than kote sa o proroci valjani te oven mudarde.

³⁴ Jeruslime, Jeruslime, tu savo mudareja e prorokonon hem frdeja bara upro okola kolai tuće bićhalde! But puti mangljum te čedav te manušen sar i khani ple pilićken talo ple phaka, ali tumen na mangljen!

³⁵ Aće, to čher ka ovel napustime! I vaćerava tumende da čaće naka dikhen man đikote na phenena: ‘Blagoslovime! okova kova avela ano anav e Gospodesoro!’ ”

14

O Isus anglo fariseja sasljari e namborme ko savato

¹ I ko jekh savato, o Isus inele vićime ko čher nesave farisejengere vođasoro te hal maro, i dželo. Sare so inele adari, šukar ine posmatrinena le,

² adalese so anglo leste inele nesavo namborme manuš kasere vasta hem o pre inele pherde pani.

³ I o Isus pućlja e učiteljen e Zakonestar hem e farisejen: “Palo e Mojsijasoro zakoni, tromal pe li te sasljari pe ko savato ili na?”

⁴ A on ništa na phende. Tegani o Isus čivđa plo vas upro namborme manuš, sasljardǎ le hem muklja le te džal.

⁵ A olende phenda: "So mislinena tumaro čhavo ili tumaro guruv ko savato perela ano bunari, na li sigate ka ikalen le ine adathar?"

⁶ I na ine len so te phenen ko adava.

O Isus sikaj oti poniznost

⁷ Kad o Isus dikhlja sar o gostija kola ale te han rodenafse najšukar thana bešibnase, phenda lende akaja priča:

⁸ "Kad injan vičime nekase ko bijav, ma beš ko najšukar than, adalese so šaj maškaro vičime isi nesavo manuš kovai po baro tutar.

⁹ Tegani okova so vičinda tut ka phenel će: 'De to than akalese.' Tegani ka ove lađardo, i ka dža te dole o zadnjo than.

¹⁰ Nego, kad injan vičime, dža hem beš ko zadnjo than. Kad ka dikhel tut okova so vičinda tut ka phenel će: 'Amala, ava beš ko po šukar than!' Tegani sa o gostija ka dikhen kobor injan poštujime.

¹¹ Adalese, ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe, ka ovel povazdime."

¹² Tegani o Isus phenda okolese so vičinda le: "Kad vičineja gostonen ko ručko ili ki večera, ma vičin samo te amalen, te phraljen, te familija, hem te barvale komšijen. Te vičindan olen, hem on tut ka vičinen ko hajba kora pumende sar te irinen će.

¹³ Nego, kad vičineja ko hajba, vičin e čororen, e sakatimen, e bangen hem e kororen.

¹⁴ Tegani ka ove blagoslovime, adalese so olen nane sar te irinen će. A o Devel ka irini će tegani kad ka vazdel taro mule e pravednikonen."

*I priča oti bari gozba**(Mt 22,1–10)*

¹⁵ Kad adava šunđa jekh okolendar so beštine uzalo astali, phenđa e Isuses: "Bahtaloj okova kova ka hal maro ano carstvo e Devlesoro!"

¹⁶ A ko adava, o Isus phenđa lese: "Ne-savo manuś čerđa bari gozba hem vičinda bute manušen."

¹⁷ I kad sa inele čerdo hajbnase, bičhalđa ple sluga te phenel e vičimende: "Sai akana spremno. Aven!"

¹⁸ Ali jekh pala avereste lelje te phenen lese sose našti te aven. O prvo phenđa lese: "Čindum njiva i valjani te džav te dikhav la. Molinava tut, vačer te gospodarese da adalese našti te avav."

¹⁹ O dujto phenđa: "Samo so čindum deše guru-ven i džava te dikhav sar ka orinen. Molinava tut, vačer te gospodarese da adalese našti te avav."

²⁰ O trito phenđa: "Samo so ženindum man i adalese našti te avav."

²¹ I o sluga irinda pe hem phenđa sa adava ple gospodarese. Tegani o gospodari holjanda i phenđa ple slugase: "Sidar, ikljov ko droma e dizjakere hem ko trgija i ana akari e čororen, e sakatimen, e kororen hem e bangen."

²² Kad o sluga čerđa adava, phenđa: "Gospo-darona, čerdum adahar sar so naredindan, ali pana isi thana."

²³ I o gospodari phenđa lese: "Ikljov avri tari diz ko droma hem ko staze hem terin e manušen te aven te ovel pherdo mlo čer."

²⁴ Vačerava tumende da nijekh okole manušendar kola inele vičime naka hal ki mli gozba."

*E Isusesere učenci valjani te trpinen zbog olese
(Mt 10,37–38)*

²⁵ I but manuša džana ine dromeja palo Isus. Ov irinda pe nakoro lende hem phenda lende:

²⁶ “Te neko mangela te ovel mlo učeniko, valjani te volini man but više nego ple dade hem pla daja, pla romnja hem ple čaven, ple phraljen hem ple phenjen, više nego plo dživdipe. Te na čerđa adahar, našti te ovel mlo učeniko.

²⁷ Ko na akhari plo krsto hem na džala pala mande, našti te ovel mlo učeniko.

²⁸ Adalese so, ko tumendar ka lel ine te vazdel kula, a angleder adalestar te na bešel te računini o troško te dikhel ka šaj li te završini la?

²⁹ Te samo čivđa o temelji, i na ačhola le pare te završini di o kraj, sare kola ka dikhlen adava ka asan lese

³⁰ hem ka phenen: ‘Akava manuš lelja te vazdel kula, a našti ine te završini la!’

³¹ Ili, kova caro kad džala te arakhi pe ko mariba avere caronencar, angleder adalestar na bešela te razmislini šukar ka šaj li ple deše hiljadencar te marel pe adaleja kova avela protiv leste ple biše hiljadencar?

³² Te našti, ka bičhali ple manušen koro aver caro, sar pana na alo paše, te pučen le savei o uslovija zako mir.

³³ Adahar da svako tumendar kova na mukela sa so isi le, našti te ovel mlo učeniko.”

*O učenci valjani te ačhoven verna sledbenici e
Isusesere
(Mt 5,13; Mk 9,50)*

³⁴ Tegani o Isus phenda: "Šukari o lon. Ali te našalda plo londipe, soja ov ka londari pe?

³⁵ Esavko nane šukar ni zaki phuv ni zako đubravo, nego frdela pe. Kas isi kana te šunel, nek šunel!"

15

I priča oto našaldo bakro

(Mt 18,12–14)

¹ But carinici hem prešunde grešnici čedena pe ine uzalo Isus te šunen le.

² A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar lelje te gundinen vačerindoj: "Akava primini kora peste e grešnikonen hem hala olencar."

³ Adalese o Isus phenda lende akaja priča:

⁴ "Te nekas tumendar isi šel bakre i jekh olendar našaldilo, so ka čerel? Ka ačaj e enjavardešu enjen ko polje hem ka džal te rodel e našalde bakre sa đikote na arakhi le.

⁵ I kad ka arakhi le, ka radujini pe, ka čivel le ko piče

⁶ hem ka legari le čhere. Tegani ka vičini ple amalen hem ple komšijen kora peste hem ka phenel lende: 'Radujinen tumen mancar! Arakhljum mle našalde bakre.'

⁷ Vačerava tumende, ađahar da ano nebo ka ovel po bari radost zako jekh grešniko kad pokajini pe nego li zako enjavardešu enja pravednici kolende na valjani pokajanje."

I priča oti našaldi kovanica

⁸ O Isus phenda hem akava: "Ili te nesava đuvlja isi deš srebrna kovanice, i jekh našali, so ka čerel?"

Ka tharel i svetiljka, ka šulaj o čher hem šukar ka rodel i kovanica đikote na arakhi la.

⁹ I kad ka arakhi la, ka vičini ple amalinjen hem ple komšiken kora peste hem ka phenel lenđe: 'Radujinen tumen mancar! Arakhljum i kovanica savi našaldum.'

¹⁰ Ađahar, vačerava tumenđe, ovela radost maškaro anđelja e Devlesere zako jekh grešniko kova pokajini pe."

I priča oto našaldo čhavo

¹¹ I o Isus phenđa: "Jekhe manuše ine duj čhave.

¹² I o tikneder čhavo phenđa ple dadese: 'Dade, de man akana o deo te barvalipnastar so pripadini maje.' I ađahar o dad podelinđa lenđe plo barvalipe.

¹³ I palo nekobor dive o tikneder čhavo čedinda sa so inole, dželo ki durutni phuv hem adari halja sa plo barvalipe ađahar so živinda dilikane.

¹⁴ Kad trošinda sa o pare, ulo baro bokhalipe ani adaja phuv i tegani na inole so te hal.

¹⁵ I dželo te čerel buti koro jekh manuš kova živinda adari. Adava manuš bičhalđa le pese ko polje te arakhi balen.

¹⁶ O čhavo edobor inele bokhalo da manglja te hal adava so hana o bale, ali niko na dinda le čak ni adava.

¹⁷ A kad lelja te razmislini šukar, phenđa ana peste: Mle dadesere bučarnen isi da buderi hajbnase, a me akate merava bokhatar!

¹⁸ Ka uštav hem ka irinav man koro mlo dad hem ka phenav lese: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute!

19 Na injum dostojno akana te vičinav man to čhavo. Molinava tut, le man sar jekhe bučarne te čerav buti kora tute.'

20 I uštino hem lelja te džal koro plo dad. Pana sar inele dur, lesoro dad dikhlja le sar avela, pelo lese žal, prastandilo nakoro leste, zagrlinda le hem čumudinda le.

21 Tegani o čhavo phenda: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute! Na injum dostojno akana te vičinav man to čhavo.'

22 A o dad phenda ple slugende: 'Sig anen o najšužo ogrtači hem urjaven le! Čhiven lese i angrustik ko naj hem o sandale ko pre!

23 Anen okole thuljarde telco te čhinen, te ha hem te veselina amen,

24 adalese so akava mlo čhavo inele mulo, a akana oživinda, inele našaldo, a akanai arakhlo.' I lelje te veselinen pe.

25 A lesoro phureder čhavo čerela ine buti ki njiva. I ko iriba, sar avela ine paše uzalo čher, šunda bašaliba hem čheliba.

26 Tegani vičinda jekhe sluga te pučel le so ulo adava.

27 O sluga phenda lese: 'To phral irinda pe čhere. To dad činda e thuljarde telco adalese so dikhlja le dživde hem saste.'

28 I o phureder čhavo holjanda hem na manglja te đerdini ko čher. Tegani lesoro dad ikילו hem molinda le te đerdini.

29 A ov phenda ple dadese: 'Ače, sa edo-bor berša sar robo kandava tut hem nikad na phagljum to lafi, a nijekhvar na dindan man ni buzore te šaj mle amalencar te veselinav man.

³⁰ A kad alo akava to čhavo, kova halja to barvalipe e kurvencar, tu čhindan lese thuljarde telco.'

³¹ A lesoro dad phenda lese: 'Mlo čhavo, tu stalno injan mancar. I sa soi mlo – kloj.

³² Ali, valjandam adahar te veselina amen hem te radujina amen adalese so akava, to phral, inele mulo, a akana oživinda; inele našaldó, a akanai arakhlo!'"

16

I priča oto nepošteno upravniko

¹ O Isus ple učenikonende vačerda: "Jekhe barvale manuše ine upravniko kole tužinde da halja lesoro barvalipe.

² I o barvalo vičinda le hem phenda lese: 'So šunava tutar adava? Ana maje o spisko te dikhav so čerđan mle parencar adalese so našti više te čere buti kora mande sar upravniko!'

³ Tegani o upravniko phenda ana peste: 'So ka čerav kad mlo gospodari ka cidel man tari buti? Na injum edobor zoralo te handav, a lađava te prosinav.

⁴ Džanav so te čerav te šaj o manuša priminen man pumende ano čera kad ka ovav cidime tari buti.'

⁵ I vičinda sa ple gospodaresere dužnikonen, i pučlja e prvone: 'Kobor aveja mle gospodarese?'

⁶ A ov phenda: 'Šel burija uljeja.'

Tegani o upravniko phenda lese: 'Siđar le to lil kaj pisime kobor aveja lese hem čhiv da aveja lese pinda.'

⁷ I pučlja avere: 'A tu kobor aveja mle gospodarese?'

A ov phendā: 'Šel burija điveja.' I olese da phendā o upravniko: 'Le to lil hem čhiv da aveja lese oftovardeš.'

⁸ I o gospodari pohvalindā e nepoštenone upravniko so inele džando hem so ađahar postupindā. Akava mothoj dai o manuša akale svetosere po džande ko postupci premalo okolende kolai slična olende, nego o manuša e svetlosere.

⁹ Vačerava tumende: čeren tumende amalen ađahar so ka pomožinen lende akala phuvjakere barvalipnaja, te šaj, kad ka nakhel adava barvalipe, te oven primime ano večna čhera.

¹⁰ Kovai verno ano najtikore buća, ov ka ovel verno hem ano najbare; a kova nane pravedno ano najtikore buća, ov naka ovel pravedno hem ano najbare.

¹¹ Te na injen verna ano akala phuvjakoro barvalipe, ko ka mukel tumende ano vasta o čačikano barvalipe?

¹² Te na injenle verna ano averesoro barvalipe, ko ka del tumen tumaro?

¹³ Nijekh sluga našti kandel duje gospodaren. Ili ka mrzini jekhe, a ka volini e dujtone; ili jekhesa ka ovel poslušno, a e dujtone naka podnosini. Našti kanden hem e Devle hem o barvalipe."

¹⁴ Sa adava, so vačerda o Isus, šunde o fariseja kola but volinde pare, i asandile lese.

¹⁵ A o Isus phendā lende: "Tumen injen adala so čerena tumen pravedna anglo manuša, ali o Devel džanel tumare vile. Okova soi but vredno e manušende, adavai gadno e Devlese."

O lafi e Devlesoro isi le trajno autoritet

¹⁶ Tegani o Isus phenda: “O Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere sikavena ine e manušen di o aviba e Jovanesoro, a od tegani propovedini pe o Šukar lafi taro carstvo e Devlesoro hem svako nasilno đerdini ano leste.

¹⁷ A palem, po lokhe o nebo hem i phuv te nakhen, negoli jekh slovo oto Zakoni te properel.

¹⁸ Jekh primer: Ko tumendar ačaj pla romnja hem lela avera, ćerela preljuba. Hem ko lela romnja kola o rom muklja, isto ćerela preljuba.”

Priča oto barvalo manuš hem oto Lazar

¹⁹ O Isus phenda: “Inele nesavo barvalo manuš kova urjela pe ine sa ano najšuže šėja hem taro dive ko dive hala ine sa najšukar habinja.

²⁰ Angli lesiri kapija sa ano čirevija pašljola ine nesavo čororo manuš palo anav Lazar.

²¹ Ov but manglja te čaljari pe e troškendar save perena ine taro astali e barvalesoro. Čak hem o đukle avena ine hem ližinena lesere čirevija.

²² Kad mulo o čororo, o anđelja legarde le e Avraamese ki angali. I o barvalo da mulo hem inele parume.

²³ I ano than e mulengoro, ano bare muke, o barvalo vazdinda ple jača hem odural dikhlja e Avraame hem e Lazare lese ani angali.

²⁴ Tegani vičinda: ‘Dade Avraame, smilujin tut maje hem bičhal e Lazare te čhivel samo hari plo naj ano pani hem te avel te šudari mli čhib, adalese so but injum mučime ani akaja jag.’

²⁵ A o Avraam phenda: ‘Mlo čhavo, setin tut da priminda to šukaripe tuće ko dživdipe, a o Lazar

plo bišukaripe. A akanai e Lazarese šukar akate, a tu mučineja tut.

²⁶ Sem adava, isi bari provalija maškar amende hem tumende i te manglja neko te nakhel akatar kora tumende ili adathar kora amende, naka šaj.'

²⁷ A o barvalo phenda: 'Onda molinava tut, dade Avraame, bičhal e Lazare mle dadese ko čher.

²⁸ Adari isi man pandž phralja. Nek o Lazar upozorini len, te na aven hem on ko akava than e mukengoro.'

²⁹ A o Avraam phenda: 'Isi len o Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere. Nek šunen olen!'

³⁰ A ov phenda: 'Nane adava dovoljno, dade Avraame! Ali te alo lende neko taro mule, ka obratinen pe.'

³¹ I o Avraam phenda lese: 'Te na šunde adava so pisinda o Mojsije hem o proroci, naka šunen ni te neko uštino taro mule.' "

17

O učenici valjanena te oven verna sluge e Devlesere

(Mt 18,6–7, 21–22; Mk 9,42)

¹ O Isus phenda ple učenikonende: "O iskušnja mora te aven, ali jao okolese prekala kaste avena.

² Olese ka ovel ine po šukar ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel frdime ano more, nego te čerel jekh akale tikorendar te perel ano greh.

³ Arakhen tumen! Te to phral grešini, ukorin le, i te pokajinda pe, oprostini lese.

⁴ I te efta puti ko dive grešini premala tute hem efta puti avela kora tute hem vaćeri će: 'Kajinav man', oprostini lese."

⁵ O apostolja phende e Gospodese: "De amen po bari vera!"

⁶ A o Gospod phenda: "Te isi tumen vera tikori sar zrno oti gorušica, ka phenen ine akale kaštese: 'Ikal tut taro koreno hem sadin tut ano more!' I ka šunel tumen ine.

⁷ Te phena da nekas tumendar isi sluga kova handela ili arakhi e bakren. I kad ov irini pe tari njiva, ko tumendar ka phenel lese: 'Siđar ava akari hem beš te ha maro'?

⁸ Na li, umesto adava, ka phenen lese: 'Ćer maje te hav, phand tut i kecelja hem kande man đikote hava hem pijava, a palo adava tu ka ha hem ka pije'?

⁹ Valjani li o gospodari te zahvalini e slugase so ćerđa adava so ine lese naredime? Na.

¹⁰ Adahar hem tumen, kad ćerena sa so naredinda tumende o Devel, vaćeren: 'Amen injam sluge kolende na valjani te zahvalini pe! Ćerđam samo soi amari buti!' "

O Isus sasljari deše gubavconen

¹¹ I sar o Isus džala ine nakori diz Jerusolim, nakhino maškari regija Samarija hem i regija Galileja.

¹² I sar đerdini ine ko nesavo gav, nakoro leste ale deš gubavci kola terdine po dur olestar

¹³ hem vićinde: "Isuse, Gospodarona, smilujin tut amende!"

¹⁴ Kad dikhlja len o Isus, phenda lende: "Džan hem mothoven tumen e sveštenikonende!"

I sar džana ine dromeja, saslile tari guba.

¹⁵ I jekh olendar kad dikhlja so saslilo, irinda pe koro Isus slavindoј e Devle oto sa o glaso.

¹⁶ Pelo anglo lesere pre mujeja đi phuv, zahvalindoј lese. A ov inele Samariјanco.

¹⁷ Tegani o Isus pučlja: “Na li deš saslile? A kaj pana okola enja?

¹⁸ Nijekh li olendar na aračhilo te irini pe hem te slavini e Devle, sem akava jekh kova čak nane ni Jevrejco?”

¹⁹ I phenda e manušese: “Ušti hem dža! Ti vera spasinda tut!”

O aviba e Devlesere carstvosoro
(Mt 24,23–28, 37–41)

²⁰ Jekh dive o fariseja pučle e Isuse kad ka avel o carstvo e Devlesoro. O Isus phenda lende: “O carstvo e Devlesoro na avela e znakonencar saven ka šaj te dikhen pe.

²¹ Naka šaj te phenel pe: ‘Ače akatei!’ ili ‘Eče adari!’ Adalese soi o carstvo e Devlesoro maškara tumende!”

²² Tegani phenda ple učenikonende: “Avela o vreme kad ka mangel te dikhen samo jekh dive e Manušesere Čhavesoro, ali naka šaj te dikhen le.

²³ O manuša ka phenen tumende: ‘Eče adari!’ ili ‘Ače akatei!’ Ali ma džan adari hem ma prastan palo lende!

²⁴ Adalese so o aviba e Manušesere Čhavesoro ko lesoro dive ka ovel sar kad i munja činela taro jekh krajo e nebosoro, a svetlini ko dujto.

²⁵ Ali angleder adalestar valјani but te patini hem te ovel odbacime akala generacijatar.

26 Hem sar so inele ano vreme kad o Noje živinda, ađahar ka ovel hem ano vreme kad me, o Čhavo e manušesoro, ka avav.

27 O manuša hana ine hem pijena, lena pe hem dena pe sa di o dive kad o Noje đerdinda ki barka. Tegani alo o baro pani hem tasavđa sarijen.

28 Ađahar da inele ano vreme kad o Lot živinda. O manuša ani diz Sodoma hana ine hem pijena, činena hem biknena, sadinena hem vazdena čhera.

29 A ko dive kad o Lot iklilo tari Sodoma, odupral sar bršim peli jag hem sumpor hem mudarđa sarijen.

30 Ađahar ka ovel hem ko dive kad o Čhavo e manušesoro ka mothoj pe.

31 Ko adava dive, ko ka ovel upro čher, a lesere stvariya ano čher, ma te huljel te lel len. Ađahar da, ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere palo ple stvariya.

32 Setinen tumen so ulo e Lotesere romnjaja!

33 Ko dikhela te arakhi plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le.

34 Vačerava tumenđe: ki adaja rat duj džene ka pašljon ani jekh soba; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.

35 Duj đuvlja zajedno ka ćeren hajbnase; jekha ka lel pe, a e dujtona ka ačaj pe.

36 [Duj murša ka ćeren buti ki njiva; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.]”

37 I on pučle e Isuse: “Kaj, Gospode?”

A ov phenda lende: “Kaj isi mulo telo, adari čedena pe o lešinariya.”

18

I priča oti udovica koja inele istraino

¹ Tegani o Isus vačerđa ple učenikonende priča da uvek valjani te molinen pe hem te na odustajinen.

² Phendā: “Inele nesavo sudija ani jekh diz. Na darandilo e Devlestar hem na ačhilo lese di o manuša.

³ A inele hem nesavi udovica ani adaja diz. Oj stalno avela ine koro leste hem molini le: ‘De man pravda anglo okova kova tužini man!’

⁴ Ov jekh vreme na manglja te pomožini laće. Ali kad nakhlo nesavo vreme, phendā korkoro pese: ‘Iako na darava e Devlestar hem na ačhilo maje di o manuša,

⁵ ka dav pravda akala udovicaće, adalese so stalno avela kora mande, i te na avel više te dosadini man!’ ”

⁶ Tegani o Gospod Isus phendā: “Šunen šukar so phendā o nepravvedno sudija!

⁷ O Devel li naka del pravda ple izabirimende kola rat hem dive molinena le? Ov li ka ačhaj len te adžiceren?

⁸ Vačerava tumende, ka del len pravda, hem adava sigate. Ali kad me, o Čhavo e manušesoro, ka irinav, ka arakhav li vera ki phuv?”

I priča oto farisej hem oto cariniko

⁹ Tegani o Isus vačerđa akaja priča okolende kola mislinde dai pravedna, a averen dikhle sar po tikoren pumendar:

¹⁰ “Duj manuša dže ko Hram te molinen pe: jekh inele farisej, a o dujto cariniko.

11 O farisej, terdindoj, molinda ana peste adahar: 'Devla, hvala ce so na injum sar avera manusa: čora, nepravедna, preljubnici ili sar akava cariniko.'

12 Postinava duj puti ano kurko hem dava desetak oto sa so zaradinava.'

13 A o cariniko, terdindoj odural, na manglja ni te dikhel nakoro nebo, nego khuvela pe ine ko gruda oti tuga hem vaceri: 'Devla, smilujin tut maje, e grešnikose!'

14 Vacerava tumende: akava cariniko irinda pe čhere opravdime anglo Devel, a na o farisej! Adalese so ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe ka ovel povazdime."

O carstvo e Devlesoroj okolende kolai ponizna sar o čhavore

(Mt 19,13–15; Mk 10,13–16)

15 O manusa anena ine anglo Isus pumare tikore čhavoren te čhivel ple vasta upro lende. I kad o učenici dikhle adava, braninde lende.

16 Ali o Isus vičinda len angla peste vacerindoj e učenikonende: "Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lende, adalese so esavkende pripadini o carstvo e Devlesoro!

17 Čače vacerava tumende, ko na primini o carstvo e Devlesoro sar o čhavoro, naka đerdini ano leste."

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro

(Mt 19,16–30; Mk 10,17–31)

18 I nesavo šerutno e jevrejengoro pučlja e Isuse: "Učitelju šukareja, so valjani te čerav te dobinav o večno dživdipe?"

19 A o Isus phenda lese: "Sose vičineja man šukareja? Samoi jekh šukar – o Devel.

20 O naredbe džane: 'Ma čer preljuba!', 'Ma mudar!', 'Ma čor!', 'Ma svedočin hovavne!', 'Poštujin te dade hem te daja!' "

21 Tegani o šerutno phenda: "Sa adava ičerava pana taro tikoripe."

22 Ko adava, o Isus phenda lese: "Pana jekh ačhola tut te čere: biknin sa so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande."

23 A ov kad šunda adava, rastužisalo adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

24 A kad dikhlja le o Isus sar rastužisalo, phenda: "Kobori pharo e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro!

25 Po lokhei e kamilaće te nakhel maškaro kan e suvjakoro nego e barvalse te đerdini ko carstvo e Devlesoro."

26 A o manuša kola šunde adava, phende: "Ko onda šaj te ovel spasime?"

27 A o Isus phenda lende: "So nane moguće e manušenje, mogućei e Devlese."

28 O Petar phenda: "Ače, amen sa ačhavdam te dža pala tute."

29 A o Isus phenda lende: "Čače vačerava tumende, svako kova ačhavda plo čer, ili e romnja, ili e phraljen, ili e dade hem e daja, ili e čhaven zbog o carstvo e Devlesoro,

30 ka primini po više ko akava sveto adalestar so ačhavda hem ka primini o večno dživdipe ko sveto savo avela."

*O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar
(Mt 20,17–19; Mk 10,32–34)*

³¹ O Isus cidinđa pe e dešu duje apostolencar ki strana hem phenđa lenđe: “Aće, džaja nakoro Jerusalim. Adari ka pherđol sa adava so o pro-
roci pisinde ano Sveto lil mandar, e Manušesere Čhavestar.

³² Ka den man ko manuša kola nane Jevreja. On ka maren muj mancar, ka vređinen man hem ka čhungaren man.

³³ Ka šibinen man hem ka mudaren man, ali o trito dive ka uštav taro mule.”

³⁴ O učenici na halile ništa adalestar so o Isus vaćerđa lenđe. O značenje adale lafengoro inele garavdo olendar, i na džande sostar o Isus vaćeri.

*O Isus sasljari e korore prosjako
(Mt 20,29–34; Mk 10,46–52)*

³⁵ Kad o Isus alo paše uzali diz Jerihon, uzalo drom bešela ine nesavo kororo manuš hem prosini.

³⁶ Kad o kororo manuš šunđa sar o narodo nakhela, raspučlja pe soi adava.

³⁷ I phende lese so o Isus o Nazarećanin nakhela.

³⁸ Tegani o kororo vičinđa: “Isuse, Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!”

³⁹ A o manuša kola phirde anglo Isus vičinde upro leste te traini, ali ov pana po zorale vičinđa: “Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!”

⁴⁰ Tegani o Isus terdino hem naredinđa te anen e korore anglo leste. I kad ande le, o Isus pučlja le:

⁴¹ “So mangeja te ćerav će?”

A o kororo phenda: "Gospode, mangava te dikhav."

⁴² I o Isus phenda lese: "Dikh! Ti vera sasljarða tut."

⁴³ I otojekhvar o kororo šaj ine te dikhel hem lelja te džal palo Isus slavindoj e Devle. I sa o manuša kola dikhle adava zahvalinde e Devlese.

19

O Isus džala koro Zakej o cariniko

¹ O Isus đerdinda ani diz Jerihon. I sar nakhela ine maškari diz,

² alo nesavo manuš palo anav Zakej te dikhel le. O Zakej inele jekh taro šerutne e carinikonengere ani diz hem inele barvalo.

³ Ov pokušina te dikhel koi adava o Isus, ali našti ine taro narodo adalese so inele pretičkoro.

⁴ Adalese prastandilo po anglal hem uklinda upro e smokvakoro kaš te šaj dikhel e Isuse adalese so džanda da valjani te nakhel adathar.

⁵ A kad o Isus reslo adari, dikhlja upre hem phenda lese: "Zakej, hulji sigate! Avdive valjani te ovav ano to čher."

⁶ I o Zakej huljilo sigate hem radosno priminda le pese ano čher.

⁷ Sa o manuša kola dikhle adava, lelje te gundinen, vačerindoj: "Dželo koro grešniko te bešel."

⁸ A o Zakej terdino hem phenda e Gospodese e Isusesse: "Ače, Gospode, ekvaš oto barvalipe mlo ka dav e čororende, a te nekas hovavdum, ka irinav lese štar puti više."

⁹ A ko adava, o Isus phenda lese: "Avdive alo o spasenje ano akava čher, adalese soi hem akava manuš potomko e Avraamesoro.

¹⁰ Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, aljum te rodav hem te spasinav e našalden!"

*I priča oto poverime pare
(Mt 25,14–30)*

¹¹ I sar but manuša šunena ine e Isuse, ov vačerda lende hem akaja priča, adalese so inele paše uzalo Jerusalem, a on mislinde da o carstvo e Devlesoro otojekhvar ka mothoj pe.

¹² Phenda: "Inele jekh ugledno manuš kova spremisalo te džal ki durutni phuv te ovel čivdo zako caro, a palo adava te irini pe čhere.

¹³ I vičinda ple deše slugen, dinda len po ekvaš kilo srebro hem phenda lende: 'Zaradinen maje ađahar so ka čeren buti adaleja đikote na avava.' I dželo ko drom.

¹⁴ A o manuša oti lesiri phuv mrzinde le, i bičhalde pumare manušen adari kaj ov dželo te phenen: 'Na mangaja akale te ovel amaro caro.'

¹⁵ Kad o ugledno manuš irinda pe sar caro, naredinda te vičinen koro leste okole slugen, kolende dinda pare, te dikhel kobor zaradinde lese.

¹⁶ O prvo sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, oto adava so dinda man, čerđum deš puti više.'

¹⁷ I ov phenda lese: 'But šukar. Tu injan šukar sluga! Adalese so injanle maje verno ko najhari, ka dav tut te vladine upro deš dizja!'

¹⁸ O dujto sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, oto adava so dindān man, čerđum pandž puti više.'

¹⁹ I lese phenda: 'Ka dav tut te vladine upro pandž dizja!'

²⁰ O trito sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, ače to srebro savo dindān man. Garavđum le ano jekh kotor e šejengoro.

²¹ Čerđum ađahar adalese so darandiljum tutar so injan strogo manuš. Leja okova so nane klo hem čedeja kaj na sejindān.'

²² A ov phenda lese: 'Tu injan bišukar sluga! Palo te lafija ka sudinav tut. Te džandān so injum strogo manuš, da lava okova so nane mlo hem čedava so na sejindum,

²³ sose onda na dindān mle pare ki kamata? Ći akana ka ovel man ine više pare save ka lav ine avindoj čhere.'

²⁴ Tegani phenda okolende kola terdine uzalo leste: 'Len akale slugastar o srebro hem den le okolese kas isi deš puti edobor!'

²⁵ A on phende lese: 'Ali, gospodarona, ole već isi pandž kilja srebro.'

²⁶ Ov phenda: 'Dikhena da svakone kas isi, ka del pe lese pana, a okole kas nane ka lel pe lestar hem adava so isi le.

²⁷ A okole mle neprijateljnen, so na mangle te ovav lengoro caro, anen akari hem činen len angla mande!' "

O manuša ano Jerusalem dena čast e Isuses sar carose

(Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Jn 12,12–19)

²⁸ I kad vačerđa lende adava, o Isus nastavinda plo drom nakoro Jerusalem.

²⁹ Kad alo paše uzalo gava Vitfaga hem Vitaniya, uzali gora vičimi e Maslinakiri, bičhalđa duje učenikonen

³⁰ vačerindoj: “Džan ko adava gav savoi angla tumende. I kad ka đerdinen, ka arakhen phandle terne here upro saveste pana nijekh manuš na beštino. Phraven le hem anen le akari.

³¹ Te neko pučlja tumen: ‘Sose phravena le?’, phenen lese: ‘E Gospodese valjani.’”

³² On džele hem arakhle ađahar sar so phenda lende o Isus.

³³ I sar phravena ine e terne here, o manuša, kaso inele o terno her, pučle len: “Sose phravena e terne here?”

³⁴ A on phende: “E Gospodese valjani.”

³⁵ I ande e here anglo Isus. Čhive pumare fostanja upro her hem bešljarde e Isuse upro leste.

³⁶ I sar džala ine anglal bešindoj upro her, o manuša buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste.

³⁷ A kad alo paše uzalo than kotar huljela pe ine tari e Maslinakiri gora, sa o učenici so inele adari lelje radosno hem oto sa o glaso te slavinen e Devle zako sa o čudesija save dikhle,

³⁸ vačerindoj:

“Blagoslovime o Caro

kova avela ano anav e Gospodesoro!

Nek ovel mir ano nebo

hem slava e Devlese ko učipe!”

³⁹ Tegani nesave fariseja, kola inele maškaro lende, phende e Isusese: "Učitelju, phen te učenikonende te na vačeren adava."

⁴⁰ A o Isus phenda lende: "Phenava tumende, te trainde on, o bara ka vičinen."

E Isusesei phare zako Jerusalim

⁴¹ I kad o Isus alo paše uzalo Jerusalim, dikhindo i diz, runda laće

⁴² vačerindo: "Oh, te džane ine avdive hem tu so anela će mir! Ali adavai akana garavdo te jačendar.

⁴³ Ka aven o dive kad te neprijatelja ka čhiven će barikade, ka opkolinen tut hem taro sa o strane ka pritiskinen tut.

⁴⁴ Ka uništinen hem tut hem te dizutnen. Naka ačhaven ni bar upro bar adalese so na pendžardan o vreme kad o Devel alo te spasini tut."

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram

(Mt 21,12–17; Mk 11,15–19; Jn 13–22)

⁴⁵ Kad o Isus alo ano Jerusalim, đerdinda ano boro e hramesoro hem lelja te ispudini adathar okolen so biknena.

⁴⁶ Phenda lende: "Pisimei ano Sveto lil: 'O čher mlo ka ovel čher zaki molitva', a tumen čerđen olestar 'than kote čedena pe o čora!'"

⁴⁷ I taro dive ko dive, o Isus sikavda e manušen ano boro e hramesoro. A o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar zajedno e jevrejengere starešinencar rodona ine sar te čeren o Isus te ovel mudardo,

⁴⁸ ali na arakhle sar adava te čeren, adalese so sa o manuša pažljivo šunena ine lesoro sikaviba.

20

E Jevrejengere vođe na prihvatinena e Isus-esoro autoritet

(Mt 21,23–27; Mk 11,27–33)

¹ I jekhvar sar o Isus sikaj ine e manušen ano boro e Hramesoro hem vačeri lenđe ine o Šukar lafi, ale uzalo leste o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine

² hem pučle le: “Vačer amende kotar tuće autoritet te ćere akava? Ko dinda tut pravo?”

³ O Isus phenda lenđe: “Hem me tumen ka pučav nešto. Vačeren maje:

⁴ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša?”

⁵ A on raspravinde pe maškara pumende vačerindoj: “Te phendam ‘o Devel kovai ano nebo’, ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

⁶ A te phendam ‘o manuša’, sa o manuša ka mudaren amen barencar, adalese soi uverime da o Jovan inele proroko.”

⁷ Adalese phende e Isusesa: “Na džanaja ko dinda pravo e Jovane.”

⁸ I o Isus phenda lenđe: “Ni me onda naka phenav tumende kotar maje pravo akava te ćerav.”

I priča oto bišukar vinogradarija

(Mt 21,33–46; Mk 12,1–12)

⁹ Tegani o Isus lelja te vačeri e narodose akaja priča: “Nesavo manuš sadinda vinograd, iznajminda le nesave vinogradarende hem dželo ko drom ko but vreme.

¹⁰ I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalđa e sluga koro vinogradarija te šaj den le

oto bijandipe e drakhakoro. Ali o vinogradarija marde le hem bičhalde le palal čuče vastencar.

¹¹ I o gospodari bičhalđa avere sluga. Ali on hem ole marde, lađarde le hem bičhalde le palal čuče vastencar.

¹² I palem o gospodari bičhalđa koro lende hem e tritone sluga. A on čerde le ko rata hem frdinde le avri taro vinograd.

¹³ Tegani o gospodari oto vinograd phenđa: 'So te čerav? Ka bičhalav lende mle volime čhave. Šaj ole ka pošujinen.'

¹⁴ Ali kad o vinogradarija dikhle le, vačerde maškara pumende: 'Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem amende te ačhol o nasledstvo.'

¹⁵ I frdinde le avri taro vinograd hem mudarde le.

So mislinena, so ka čerel o gospodari adale vinogradarende?

¹⁶ Ka avel hem ka mudari len, a o vinograd ka iznajmini averende."

I okola kola šunde adaja priča, phende: "Te na del o Devel adava te ovel!"

¹⁷ A o Isus dikhlja ano lende hem phenđa: "A so onđa značini adava soi pisime ano Sveto lil:

'O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro?'

¹⁸ Svako kova perela upro adava bar, ka phagel pe, a te pelo adava bar upra nekaste, ka zgnječini le."

¹⁹ A o učitelja e Zakonestar hem o šerutne sveštenici mangle tegani te dolen e Isuse, adalese

so džande da akaja priča vaćeri olendar, ali darandile e narodostar.

E verakere vođe našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi

(Mt 22,15–22; Mk 12,13–17)

²⁰ A o učitelja e Zakonestar hem o šrutne sveštenici posmatrinena ine e Isuse. Bičhalde koro leste špijunen, kola ćerde pe dai iskrena, sar te dolen le ko bišukar lafi i te šaj preden le ko upravniko e rimesoro te osudini le.

²¹ I o špijunja pučle e Isuse: “Učitelju, džanaja da vaćereja hem sikaveja šukar hem na dikheja kovai kova, nego čačimase sikaveja oto drom e Devlesoro.

²² Valjani li amen o Jevreja te platina o porez e rimesere carose ili na?”

²³ A o Isus džanda so on mangle te prevarinen le i phenda lenđe:

²⁴ “Mothoven maje i kovanica savaja platinena o porez. Kasiri slika hem kasoro anav isi la?”

A on phende: “E carosoro.”

²⁵ Tegani o Isus phenda lenđe: “Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese.”

²⁶ I ađahar o špijunja našti ine te arakhen ništa bišukar ano okova so o Isus vaćerđa i trainde adalese so inele zadivime lesere vaćeribnaja.

O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro mule

(Mt 22,23–33; Mk 12,18–27)

²⁷ I ale koro Isus nesave sadukeja kola vaćerena da nane uštiba taro mule, i pučle e Isuse:

²⁸ “Učitelju, o Mojsije pisinda amende so te ćerel o manuš te mulo lesoro phral kova pala peste ačhavđa romnja bizo čhave. Adava manuš valjani

te lel ple phralesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.

²⁹ Ađahar, inele eŧta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven.

³⁰ O dujto phral lelja ple phralesere romnja, ali hem ov mulo.

³¹ Tegani o trito phral lelja adala romnja i mulo hem ađahar sa o eŧta phralja. I nijekh olendar na ačhavđa čhaven pala peste.

³² Ko kraj muli hem i romni.

³³ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uŧtel pe taro mule, a inele dindi ko sa o eŧta phralja?"

³⁴ O Isus phenđa lenđe: "O manuša ko akava sveto lena pe hem dena pe.

³⁵ A okola kolen o Devel smatrini dai dostojna te oven vazdime taro mule hem te živinen ko sveto savo avela, ni ka len pe ni ka den pe.

³⁶ Adalese so naŧti viŧe ni te meren: ka oven sar o anđelja. Oni čhave e Devlesere, adalese so o Devel ka vazdel len taro mule.

³⁷ A da o mule uŧtena, mothovđa hem o Mojsije ano Sveto lil kote pisini oto grmo savo ine thabljola. Adathe ov zako Gospod phenela dai 'Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' iako on tegani inele mule.

³⁸ A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro. Adalese soi on e Devlese pana dživde."

³⁹ Nesave učitelja e Zakonestar phende e Isuse: "Učitelju, ŧukar vačerđan!"

⁴⁰ I nijekh viŧe na tromandilo te pučel le neŧto.

*O Hrist po baroi e carostar e Davidestar
(Mt 22,41–46; Mk 12,35–37)*

⁴¹ Tegani o Isus pučlja okolen so šunena le ine: “Sar šaj te vačeri pe dai o Hrist samo e Davidesoro čhavo?”

⁴² A korkoro o David phenela ano lil oto Psalmija:

‘O Gospod phenđa mle Gospodese:

Beš ko počasno than, oti mli desno strana,

⁴³ đikote na pašljarava te neprijateljnen talo te pre!’

⁴⁴ Te o David vičini le ‘Gospode’, sar onda o Hrist šaj te ovel samo lesoro čhavo?”

O Isus upozorini ple učenikonen upro učitelja e Zakonestar

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 11,37–54)

⁴⁵ Tegani anglo sa o manuša, o Isus phenđa ple učenikonende:

⁴⁶ “Arakhen tumen e učiteljendar e Zakonestar! On volinena te phiren urjavde ano bare fostanja hem o manuša, ano baro poštujiba, te pozdravinen len ko trgija. Volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem ko najšukar thana ko gozbe.

⁴⁷ Hana o imanje e udovicengoro hem čerena pe dai pobožna ađahar so molinena bare molitve. On ka oven po zorale kaznime nego avera manuša.”

21

I čorori udovica dela sa so isi la
(Mk 12,41–44)

¹ Na nakhlo but palo adava, o Isus vazdinda plo šero hem dikhlja sar o barvale manuša čhivena pumare pare ani e hramesiri kutija zako čediba.

² Adahar dikhlja hem jekha čorora udovica sar čhivela samo duj najtikore kovanice.

³ Tegani phenda: “Čače vačerava tumende, akaja čorori udovica čhivđa više sarijendar.

⁴ Adalese so sare akala dinde oto buderi so isi len, a oj, kojai čorori, dinda sa so inola zako živiba.”

O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolje

(Mt 24,1–14; Mk 13,1–13)

⁵ I sar nesave učenci vačerena ine adalestar sari o Hram škar ukrasime šuže bare barencar hem e daronencar savei posvetime e Devlese, o Isus phenda:

⁶ “Ka avel o dive kad oto sa akava so dikhena naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo.”

⁷ I on pučle e Isuse: “Učitelju, kad adava ka ovel? Savo znako ka mothoj amende da ka ovel adava?”

⁸ A o Isus phenda: “Dikhen te na oven hovavde. Adalese so but džene ka aven ano mlo anav vačerindoj: ‘Me injum o Hrist’ hem: ‘Alo paše o kraj akale vremesoro.’ Ma džan palo lende!

⁹ A kad šunena zako mariba hem zako pobune, ma te daran. Adalese so prvo adava valjani te ovel, ali nane odmah o kraj.”

¹⁰ Tegani phenda lende: “Jekh nacija ka uštel upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo.

¹¹ Ko but thana ka oven bare zemljotresija, bokhalipe hem zaraze. Ka mothoven pe čudesna znakija ko nebo savendar o manuša ka daran.

¹² Ali angleder so sa adava te ovel, ka dolel tumen hem ka progoninen tumen, ka legaren tumen ko sudo ano sinagoge hem ko phandlipe, ka legaren tumen anglo carija hem anglo vladarija, hem sa adava zbog mande.

¹³ Adava ka ovel tumende te šaj svedočinen lende mandar.

¹⁴ Adalese zapamtinen: ma pripreminen tumen angleder save lafencar ka braninen tumen.

¹⁵ Adalese so me ka dav tumen mudrost hem lafija ko save nijekh tumaro protivniko naka šaj te irini lafi.

¹⁶ A ka izdajinen tumen čak hem tumare dada hem o daja, tumare phralja, tumari familija hem tumare amala; hem nesaven tumendar ka mudaren.

¹⁷ I sare ka mrzinen tumen zbog mande,

¹⁸ ali nijekh bal tumare šerestar naka perel.

¹⁹ Adaleja so ka ačhoven verna, ka dobinen o večno dživdipe.”

*O Isus vačeri so o Jerusolim ka ovel uništite
(Mt 24,15–21; Mk 13,14–19)*

²⁰ O Isus phenda hem akava: “I kad ka dikhen sar o Jerusolim opkolime e vojskendar, te džanen da alo lesoro vreme te ovel uništite.

²¹ Tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore. Okola kola živinena ano Jerusolim nek ikljon avri, a kolai ko polje, te na đerdinen ani diz.

²² Adalese so adala ka oven o dive oti e Devlesiri kazna, te pherdol sa soi pisime ano Sveto lil.

²³ Jao e khamnjende hem okolende kola dena čuči ko adala dive! Adalese so bari nevolja ka ovel upri phuv hem e Devlesiri holi ka perel upro akava narodo.

²⁴ Nesave olendar ka oven mudarde mačeja, a avera ka oven legarde ko ropstvo maškaro sa o nacije. O Jerusalem ka ovel gazime e manušendar oto avera nacije sa đikote na nakhela lengoro vreme.”

*O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba
(Mt 24,23–35; Mk 13,21–31)*

²⁵ O Isus phenda hem akava: “I ka oven čudna znakija ko kham, ko masek hem ko čerenja, a ki phuv o nacije naka džanen so te čeren oti dar zbog adava so o more ka čerel glasna zvukija hem bare talasija.

²⁶ O manuša ka meren oti dar hem oto adžiceriba o bišukaripe savo avela ki phuv, adalese so o zoralipa e nebosere ka oven potresime.

²⁷ Tegani sare ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar avava upro oblako ano zoralipe hem ani bari slava.

²⁸ A kad sa adava ka počini te ovel, terdoven ko pre bizi dar hem vazden tumare šere adalese soi paše tumaro spasenje.”

*O Isus vačeri e učenikonende te pratinen o
znakija savendar vačerđa lende
(Mt 24,32; Mk 13,28)*

²⁹ Tegani o Isus phenda lende akaja priča: “Dikhen i smokva ili bilo savo aver kaš.

³⁰ Kad dikhena da ikljona listija upro leste, korkore džanen dai paše o linaj.

³¹ Ađahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai o carstvo e Devlesoro paše.

³² Čače vačerava tumenđe, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³³ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen.”

*O Isus sikaj e učenikonen te oven uvek spremna
zako olesoro aviba*

(Mt 24,36–51; Mk 13,32–37)

³⁴ I o Isus phenđa lende: “Arakhen tumen te na oven zaokupirime pibnaja, mačojbnaja hem akale dživdipnasere brigencar i te resel tumen otojekhvar adava dive.

³⁵ Adalese so adava dive ka avel sar zamka upro sa o manuša ki phuv.

³⁶ Adalese oven džangale hem stalno molinen te šaj nakhaven sa adava so valjani te ovel hem te terđoven anglo Čhavo e manušesoro.”

³⁷ Diveja o Isus sikaj ine ano Hram, a račaja ikljola ine tari diz hem džala te nakhaj i rat ki gora vičimi e Maslinakiri.

³⁸ I sa o manuša rano sabaleja džana ine ko Hram te šunen le.

22

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse

(Mt 26,1–5, 14–16; Mk 14,1–2, 10–11; Jn 11,45–53)

¹ Avela ine paše o Prazniko e bikvascone marengoro, savo vičini pe Pasha.

² O šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar rodona ine sar te ćeren o Isus te ovel mudardo, ali darandile e narodostar.

³ Tegani o Sotoni đerdindā ano Juda vićime Iskariot kova inele jekh oto dešu duj apostolja e Isusesere.

⁴ Ov dželo koro šerutne sveštenici hem koro narednici e hramesere stražakere hem dogovorindā pe olencar sar te predel lendē e Isuse.

⁵ On ule radosna hem phende e Judase da ka den le pare.

⁶ I ov pristanindā. I ađahar lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse kad naka ovel narodo uzalo leste.

O Isus bićhali duje ućenikonen ko Jerusalim te pripreminen i Pasha

(Mt 26,17–25; Mk 14,12–21; Jn 13,21–30)

⁷ Kad alo o prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro, ko savo valjandā te žrtvujini pe bakrore zaki Pasha,

⁸ o Isus phendā e Petrese hem e Jovanese: “Džan hem ćeren amende te ha e pashakoro hajba.”

⁹ A on phende lese: “Kaj mangeja te ćera le?”

¹⁰ Ov phendā lendē: “Šunen. So ka đerdinen ki diz, ka resel tumen jekh manuš kova akhari pani ano khoro. Džan palo leste. Ko čher ko savo ka đerdini

¹¹ roden e domaćine hem vaćeren lese: ‘O učitelj pućela ki savi soba šaj te hal e pashakoro hajba ple ućenikonencar?’

¹² I ov ka mothoj tumende i bari upruni soba savi već pripremimo. Adari ćeren amende zako hajba.”

¹³ I on dže le hem arakhle sa ađahar sar so phenđa lenđe o Isus i adari ćerde zako hajba e pashakoro.

*O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar
(Mt 26,26–30; Mk 14,22–26; 1. Kor 11,23–25)*

¹⁴ I kad alo o vreme, o Isus čivđa pe uzalo astali ple apostolencar.

¹⁵ I phenđa lenđe: “Edobor mangljum te hav akaja Pasha tumencar angleder so ka patinav.

¹⁶ Adalese so, vaćerava tumenđe, naka hav la više đikote lakoro čačikano značenje na pherđola ano carstvo e Devlesoro.”

¹⁷ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinđa e Devlese hem phenđa e apostolende: “Len akaja mol hem podelinen la maškara tumende.

¹⁸ Adalese so, vaćerava tumenđe, naka pijav više mol đikote o carstvo e Devlesoro na avela.”

¹⁹ I lelja o maro, zahvalinđa e Devlese, phaglja le hem dinda le e apostolende vaćerindoj: “Akavai mlo telo savo dela pe zako tumenđe. Ćeren akava te setinen tumen mandar.”

²⁰ Ađahar lelja hem i čaša e moljaja pali večera hem phenđa: “Akaja čaša e moljaja nevoi savez ano mlo rat savo chorela pe tumenđe.

²¹ Ali aće, o manuš kova ka izdajini man man-cari uzalo astali.

²² Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, valjani te merav sar soi odredime, ali jao okole manušese kova ka izdajini man!”

²³ I o apostolja lelje te pučen pe maškara pumende kova olendar šaj te ovel adava so ka ćerel ađahar nešto.

Najbaroi okova kova kandela

²⁴ I o učenici lelje te raspravinen pe kovai olendar najbaro.

²⁵ A o Isus phenda lende: “Avere nacijengere carija vladinena upro lende hem o vladarija lengere pumen vičinena ‘manuša kola čerena šukaripe’.

²⁶ Ali tumen ma oven esavke! Nego, o najbaro maškar tumende nek ovel sar najtikoro, a o vođa nek ovel sar sluga.

²⁷ A kovai po baro? Okova kovai uzalo astali ili okova kova kandela le? Na li okova kovai uzalo astali? A me maškara tumende injum sar okova kova kandela.

²⁸ Tumen injen adala kola ačhile mancar ano mle iskušnja.

²⁹ I me dava tumen te vladinen ano carstvo, sar so mlo Dad dinda man:

³⁰ te han hem te pijen maje uzalo astali ano carstvo mlo, hem te bešen ko tronja te sudinen upro dešu duj plemija e Izraelesere.”

O Isus vačeri so o Petar ka odreknini pe olestar (Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Jn 13,36–38)

³¹ O Isus phenda: “Simone, Simone, ače o Sotoni rodinda e Devlestar te iskušini tumen sar kad neko chorela o điv maškari sita.

³² Ali me molindum tuće te na našale ti vera. Adalese, kad palem ka irine tut mande, zorjar te phraljen.”

³³ A ov phenda lese: “Gospode, injum spremno te džav tuja hem ko phandlipe hem ko meriba.”

³⁴ A o Isus phenda: "Vačerava će, Petre, o bašno naka đilabi avdive đikote trin puti naka hovave da na pendžareja man."

³⁵ I phenda e apostolende: "Kad bičhaldum tumen ko drom bizo kese e parencar, bizo torbe hem bizi buderi obuća, na li falinda tumende nešto?"

A on phende: "Ništa."

³⁶ Tegani o Isus phenda lende: "Ali akana kas isi kesa e parencar, nek lel la! Ađahar hem i torba! A kas nane mači, nek biknel plo ogrtači hem nek činelfse jekh.

³⁷ Adalese so, vačerava tumende, valjani te pherđol adava soi mandar pisime ano Sveto lil:

'Dikhle le sar jekhe zločinco.'

Čače, pherđola sa soi pisime mandar."

³⁸ A on phende: "Gospode, ače isi amen duj mačija!"

A ov phenda: "Šukari!"

O Isus molini pe ki e Maslinakiri gora

(Mt 26,36–46; Mk 14,32–42)

³⁹ I iklindoj adathar, palo plo adeti, dželo ki e Maslinakiri gora. Oleja džehe hem lesere učenici.

⁴⁰ I kad resle adari, phenda lende: "Molinen tumen te na peren ano iskušenje!"

⁴¹ I cidinda pe olendar, edobor kobor šaj te frdel pe o bar, pelo ko kočija hem molinda pe e Devlese,

⁴² vačerindoj: "Dade! Te mangeja, cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli."

⁴³ Tegani o anđeo mothovđa pe lese taro nebo hem hrabrinda le.

⁴⁴ A kad inele ani po bari patnja, po zorale molinda pe. Lesoro znoj ulo sar kapke oto rat save perena ine upri phuv.*

⁴⁵ I pali molitva uštino, alo di ple učenici hem arakhlja len sar sovena adalese so inele umorna oto tugujiba.

⁴⁶ Tegani pučlja len: "Sose sovena? Ušten hem molinen tumen te na peren ano iskušenje!"

O Isus izdajime hem dolime

(Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Jn 18,3–11)

⁴⁷ Sar pana o Isus vačeri ine adava, ale nakoro leste but manuša kolen anđa o Juda kova inele jekh oto dešu duj apostolja. Ov alo koro Isus te čumudini le ki čham.

⁴⁸ A o Isus pučlja le: "Judo, čumudipnaja li izdajineja e Čhave e manušesere?"

⁴⁹ Kad o učenici kola inele adari dikhle da o Isus ka ovel dolime, pučle le: "Gospode, te napadina len li mačencar?"

⁵⁰ I jekh olendar khuvđa mačēja e prvosveštenikosere sluga hem čhinda lesoro desno kan.

⁵¹ A o Isus phenđa ple učenikonende: "Ačhaven tumen adalestar!" I čhivđa plo vas upro lesoro kan hem sasljarda le.

⁵² Tegani phenđa okolende so ale te dole le, e šerutne sveštenikonende, e narednikonende e hramesere stražakere hem e starešinende:

* **22:44** Ano nesave grčka rukopisija nane o 43. hem o 44. stih.

“Mačencar hem kaštencar aljen pala mande sar palo pobunjeniko.

⁵³ Divencar injumle tumencar ano Hram, i na dolinđen man. Ali akavai tumaro vreme hem o zoralipe e tominakoro vladini.”

O Petar odreknini pe e Isusestar

(Mt 26,57–58, 69–75; Mk 14,53–54, 66–72; Jn 18,12–18, 25–27)

⁵⁴ I dolinde e Isuse hem adathar legarde le ko čher e prvosveštenikosoro. A o Petar odural džala ine palo lende.

⁵⁵ Kad tharde jag ko maškar e borosoro hem beštine uzalo late, hem o Petar beštino olencar.

⁵⁶ I nesavi sluškinja dikhlja le sar bešela uzali jag, i dikhlja po šukar ano leste hem phenda: “I akava inele oleja!”

⁵⁷ A o Petar hovavđa vačerindoj: “Đuvlije, na pendžarava le!”

⁵⁸ Na nakhlo but palo adava, dikhlja le nesavo aver manuš hem phenda: “I tu injan jekh olen-dar!”

A o Petar phenda: “Manušeja, na injum!”

⁵⁹ I kad nakhlo đī sar jekh sati, aver nesavo uporno tvrdinda: “Čače akava inele oleja, adalese soi hem ov Galilejco!”

⁶⁰ A o Petar phenda: “Manušeja, na džanav sostar vačereja!”

I odmah, sar pana vačeri ine, o bašno đilabđa.

⁶¹ Tegani o Gospod Isus irinda pe hem dikhlja ano Petar, a o Petar setinda pe lesere lafendar: “Vačerava će, Petre, angleder so o bašno avdive ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man.”

⁶² I o Petar iklilo taro boro hem zorale runda.

O čuvarija marena muj e Isuseja

(Mt 26,67–68; Mk 14,65)

⁶³ O čuvarija lelje te maren muj e Isuseja hem te maren le.

⁶⁴ Učarde lesere jača hem phende lese: “Pro-rokujin ko khuvđa tut!”

⁶⁵ I bute avere lafencar vrediñena ine e Isuse.

E verakere hem e narodosere vođe rodena krivica upro Isus

(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Jn 18,19–24)

⁶⁶ Kad dislilo, čedinde pe o starešine e jevrejengere, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakones-tar, ande e Isuse pumende ko sabor, ko Sinedrion,

⁶⁷ hem phende lese: “Te injan tu o Hrist, phen amende!” A ov phenda lende:

“Te phenđum tumende, naka verujinen;

⁶⁸ a te pučljum tumen, naka odgovorinen.

⁶⁹ Ali od akana me, o Čhavo e manušesoro, ka bešav ko počasno than, oti desno strana oto zoralipe e Devlesoro.”

⁷⁰ A on sare pučle e Isuse: “Znači tu injan o Čhavo e Devlesoro?”

A ov phenda lende: “Ađahari sar so phenena: Me injum.”

⁷¹ Tegani on phende: “Na valjani amende više avera svedoci. Sare amen šundam da korkoro pes osudinda!”

23

E jevrejengere vođe optužinena e Isuse ko Pilat

(Mt 27,1–2, 11–14; Mk 15,1–5; Jn 18,28–38)

¹ Tegani sare kola inele ko sabor uštine hem legarde e Isuse koro Pilat, koro upravniko e rimesoro,

² hem lelje te vačeren protiv oleste: “Akale manuše arakhljam sar zavodini amare narodo hem vačeri lende te na platinen o porez e carose, a pese vačeri dai o Hrist, o caro.”

³ Tegani o Pilat pučlja e Isuse: “Tu li injan o caro e Jevrejengoro?”

A o Isus phenđa: “Ađahari sar so pheneja.”

⁴ Tegani o Pilat phenđa e šerutne sveštenikonende hem e narodose: “Na arakhava nisavi krivica upro akava manuš!”

⁵ Ali on na ačhavde te vičinen: “Ple sikavibnaja vazdela pobuna maškaro manuša ki sa i phuv e Jevrejengiri. Lelja te čerel adava ani regija Galileja hem alo čak đī akate ani diz Jerusalem!”

O Isus anglo Irod

⁶ A kad o Pilat šunđa adava, pučlja len nane li o Isus Galilejco.

⁷ I kad phende lese dai o Isus Galilejco, o Pilat bičhalđa le koro Irod, kova vladinđa ani Galileja. A baš adala dive o Irod inele ano Jerusalem.

⁸ Kad o Irod dikhlja e Isuse, but inele radosno adalese so pana angleder manglja te dikhel le adalese so but šunđa olestar hem nadinđa pe da o Isus ka čerel nesavo čudo anglo leste.

⁹ But so pučlja le, ali o Isus ništa na phenđa lese.

¹⁰ A adari terđona ine o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar vačerindoj zorale protiv o Isus.

¹¹ A o Irod hem lesere vojnici ponizinde e Isuse hem marde muj oleja. Urjavde le ano carikano

fostani hem tegani o Irod bičhalđa le palal koro Pilat.

¹² Angleder o Irod hem o Pilat na inele ano šukar odnosija, a adava dive ule amala.

*O Pilat osudini e Isuse ko meriba
(Mt 27,15–26; Mk 15,6–15; Jn 18,39–19,16)*

¹³ A o Pilat vičinda kora peste e šerutne sveštenikonen, e vođen hem e narodo,

¹⁴ i phenda lenđe: “Anđen kora mande akale manuše vačerindoj da vazdela pobuna maškaro narodo. Ače, angla tumende pučljum le adalestar, ali na arakhljum nisavi krivica zaki savi tumen optužinena le.

¹⁵ A ni o Irod na arakhlja upro leste krivica i adalese bičhalđa le palal kora amende. Akava manuš na čerđa ništa so zaslužini meriba.

¹⁶ Adalese samo ka naredinav te šibinen le, i ka mukav le.”

¹⁷ [A valjanda zako prazniko, palo adeti, te mukel lenđe jekhe phandle manuše.]

¹⁸ Ko adava sare so inele adari vičinde: “Mudar adale manuše, a muk amende e Varava!”

¹⁹ (O Varava inele phandlo adalese so učestvujinda ani pobuna savi inele ano Jerusalem hem adalese so mudarđa nekas.)

²⁰ A o Pilat, adalese so manglja te mukel e Isuse, palem vačerđa olencar,

²¹ ali on vičinde: “Čhiv le ko krsto! Čhiv le ko krsto!”

²² A o Pilat palo trito puti phenda lenđe: “A savo bišukaripe čerđa akava manuš? Na dikhava sose valjani te merel. Ka naredinav te šibinen le, i ka mukav le.”

²³ Ali on na ačhavde te vičinen oto sa o glaso rodindoj te čhivel e Isuse ko krsto. I lengoro vičiba inele sa po zoralo.

²⁴ I adalese o Pilat odlučinđa te del len adava so mangena.

²⁵ Muklja okole kole mangle, kova inele phandlo zbog i pobuna hem zbog o mudariba, a e Isuse dinđa ko vojnici te ćeren oleja adava so o narodo manglja.

*E Isuse čhivena ko krsto
(Mt 27,32–44; Mk 15,21–32; Jn 19,17–27)*

²⁶ Sar o vojnici legarena ine e Isuse, dolinde nesave Simone tari Kirinija sar avela ine taro polje. Čhivde o krsto upro leste hem terinde le te akhari le palo Isus.

²⁷ Palo Isus dželo baro narodo maškaro kolende inele hem o đuvlja kola runde hem žalinde le.

²⁸ Ali o Isus irinđa pe nakoro lende hem phenđa lende: “Đuvljen taro Jerusalem, ma roven pala mande, nego roven pala tumende hem tumare čhavende.

²⁹ Adalese so, aće, avena o dive kad o manuša ka vaćeren: ‘Bahtalei o đuvlja kolai bizo čhave, kola na bijande hem na dinde čući.’

³⁰ Tegani

‘ka phenen e planinenđe: Peren upra amende!
hem e bregonenđe: Učharen amen!’

³¹ Adalese so, te ađahar ćerela pe mancar kova injum sar jekh sapano kaš, sigurno po bišukar ka ćerel pe e manušencar kolai sar o šuke kašta.”

32 A e Isuseja inele legarde pana duje zločinconen te oven mudarde.

33 I kad resle ko than vičime Kokalo e šeresoro, o vojnici čivde ko krsto e Isuse hem čivde adale zločinconen ko avera krstija: jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

34 O Isus phenđa: “Dade, oprostin lende, adalese so na džanen so ćerena!”

Tegani o vojnici frdinde barbuti hem ađahar delinde maškara pumende e Isusesere šėja.

35 O narodo terdino adari te dikhelfse, a e jevrejengere vođe marde muj e Isuseja vaćerindoj: “Averen spasinđa; akana nek spasini korkoro pes tei čaće ov o Hrist e Devlesoro, lesoro Izabirime!”

36 Hem o vojnici marde muj e Isuseja. Ale uzalo leste hem kaninde le ušli mol,

37 vaćerindoj: “Te injan o caro e jevrejengoro, spasin tut!”

38 A upreder lesoro šero terdino znako kote inele pisime: AKAVAI O CARO E JEVREJENGORO .

39 Jekh okole zločinconendar vređinđa e Isuse vaćerindoj: “Te injan o Hrist, sose na spasineja tut hem amen?”

40 A o dujto zločinco ukorinđa adale so vređinđa e Isuse: “Sar na daraja e Devlestar? Hem tu injan ađahar osudime sar soi ov.

41 Amen pravedno injam kaznime zbog amare bišukar buća, a ov na ćerđa nisavo bišukaripe.”

42 Tegani phenđa: “Isuse, setin tut mandar kad ka ave ano to carstvo.”

43 A o Isus phenđa lese: “Čaće vaćerava će, avdive ka ove mancar ano raj!”

*E Isusesoro meriba**(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Jn 19,28–30)*

⁴⁴ A ko ekvaš o dive, i tomina učarda sa i phuv hem adahar inele trin saća,

⁴⁵ adalese so o kham kalilo. A e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš.

⁴⁶ A o Isus vičinda oto sa o glaso: “Dade, tuće ano vasta mukava o duho mlo!” Kad phenda adava, muklja pli duša.

⁴⁷ A kad e rimesoro kapetani dikhlja so ulo, lelja te slavini e Devle, vačerindoj: “Čaće akava manuš inele pravedniko!”

⁴⁸ But manuša kola čedinde pe adari te dikhenfse, irindoj čhere khuvena pe ine ko gruda adalese so ine lende žao.

⁴⁹ A sa e Isusesere amala, di o đuvlja kola phirde palo leste pana tari Galileja, odural terdine hem dikhle sa adava.

*E Isusesoro paruniba**(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Jn 19,38–42)*

⁵⁰⁻⁵¹ A inele jekh manuš palo anav Josif tari Arimateja, diz ani Judeja. Ov inele šukar hem pravedno manuš kova adžiceri ine o carstvo e Devlesoro. Iako inele člano oto e jevrejengoro sabor, na složinda pe adaleja so inele odlučime te roden o Isus te ovel mudardo.

⁵² Ov dželo koro Pilat hem rodinda te den le o telo e Isusesoro.

⁵³ Tegani huljavda e Isusesoro telo taro krsto, pačarda le čaršaveja hem čivda le ano grobo savo inele čerdo ano bar, ano savo pana niko na inele čhivdo.

⁵⁴ Adava dive inele Dive zako pripremiba zako savato savo samo so na ine te avel.

⁵⁵ A o đuvlja, kola ale e Isuseja tari Galileja, džele e Josifeja hem dikhle sar e Isusesoro telo inele čivdo ano grobo.

⁵⁶ I irinde pe adari kaj bešena ine hem spreminde o mirisija hem o mastija savencar te makhen e Isusesoro telo. Ali ko savato odmorinde pe pošujindoj i naredba oto Zakoni e Mojsijasoro.

24

*E Isusesoro uštiba taro mule
(Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Jn 20,1–10)*

¹ Rano sabale, ko prvo dive oto kurko, o đuvlja ale ko grobo hem ande o mirisija save spreminde.

² I dikhle dai cidime o bar savo inele anglo udar e grobosoro.

³ Đerdinde andre, ali na arakhle o telo Gospodesoro e Isusesoro.

⁴ I sar terđona ine adari zbunime, otojekhvar iklile anglo lende duj manuša ano sjajna šėja.

⁵ O đuvlja but darandile hem peravde pumare šere nakori phuv,

a on phende lenđe: “Sose rodena e dživde maškaro mule?

⁶ Ov nane akate. Uštino taro mule! Setinen tumen so vačerđa tumenđe dok pana inele ani Galileja:

⁷ ‘Me, o Čavo e manušesoro, valjani te ovav dindo ano vasta e grešnone manušengere, te ovav čivdo ko krsto, ali o trito dive ka uštav.’ ”

⁸ Tegani on setinde pe da o Isus phenda lende adava.

⁹ I irinde pe taro grobo palal ki diz te vaçeren adava e deşujekhe apostolende hem sarijende averende.

¹⁰ Adala đuvlja inele i Marija Magdalena, i Jovana, i Marija e Jakovesiri daj, hem avera. I on sa adava vaçerde e apostolende,

¹¹ ali o apostolja na verujinde lende, adalese so mislinde da sa adava izmislinde.

¹² A o Petar uštino hem prastandilo đi o grobo. Telilo hem dikhlja samo o čaršavi saveja e Isus-esoro telo inele pačardo. I irinda pe palal pučindoj pes so ulo adava.

*O Isus mothoj pe duje učenikonende ko drom nakoro Emaus
(Mk 16,12–13)*

¹³ Adava dive duj oto e Isusesere sledbenici džana ine ko gav Emaus, dur taro Jerusalem deşujekh kilometarija.

¹⁴ Odrumal vaçerena ine maškara pumende adalestar so ulo adala dive.

¹⁵ I sar vaçerena ine ađahar, korkoro o Isus alo uzalo lende hem lelja te phirel olencar.

¹⁶ Ali olende na inele muklo te pendžaren le.

¹⁷ O Isus pučlja len: “Sostar vaçerena maškara tumende phirindoj?”

Tegani on terdine, a ko lengere muja dičhili žalost.

¹⁸ Jekh olendar, palo anav Kleopa, phenda lese: “Sar so dičhola, tu injan jedino abandija ano Jerusalem kova na džanel so ulo adari akala dive.”

¹⁹ O Isus pučlja len: “So ulo?”

I on phende lese: "Adava so ulo e Isuseja e Nazarećanineja. Ov inele proroko zoralo ano lafija hem ano delja anglo Devel hem anglo sa o narodo.

²⁰ Ali amare šerutne sveštenici hem amare avera vođe dinde le te ovel osudime ko meriba hem čivde le ko krsto.

²¹ Amen nadinđam amen dai ov adava kova ka otkupini e Izraelesere narodo. A aće, tritoi dive sar ulo sa adava.

²² Hem pana zbuninde amen nesave amare đuvlja. Rano sabale džele ko grobo,

²³ ali na arakhle e Isusesoro telo adari. Ale hem phende amende da dikhle anđelen kola vaćerde lende dai o Isus dživdo.

²⁴ Tegani nesave amendar džele ko grobo hem arakhle adahar sar so phende o đuvlja. Ali na dikhle e Isuse."

²⁵ Tegani o Isus phenđa lende: "O, sar na haljovena? Sosei tumende pharo te verujinen sa adava so o proroci vaćerde?

²⁶ On prorokujinde da o Hrist valjani te nakhel sa adala patnje angleder so đerdini pese ani slava."

²⁷ I tegani lelja te objasnini lende soi e Hristes-tar pisime ano Sveta lila, počindoj e Mojsijasere lilendar hem ano sa e prorokonengere lila.

²⁸ Sar avena ine paše uzalo gav Emaus, o Isus ćerđa pe da mangela te džal po dur.

²⁹ Ali on terinde le te aćhol vaćerindoj: "Aćhov amencar, adalese so lela te perel i rat!"

I o Isus đerdinđa ano čher hem aćhilo olencar.

³⁰ Kad inele olencar uzalo astali, o Isus lelja o maro, zahvalinđa e Devlese, phaglja le hem dinđa len.

³¹ Tegani phravdile lengere jačha hem pendžarde le dai ov o Isus, ali ov otojekhvar na inele više anglo lende.

³² Tegani phende jekh averese: "Na ine amen li sar jag ano vile dok vačerda amencar odrumal hem objasninda amende o Sveta lila?"

³³ I odmah uštine hem irinde pe ko Jerusalem. Adari arakhle sar bešena zajedno o dešujekh apostolja hem avera sledbenici e Isusesere

³⁴ kola phende lende: "O Gospod čače uštino taro mule hem mothovđa pe e Simonese!"

³⁵ Tegani o duj manuša vačerde lende sa so ulo ko drom nakoro Emaus hem sar pendžarde e Isuse kad phaglja o maro.

O Isus mothoj pe e učenikonende

(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Jn 20,19–23; Delja 1,6–8)

³⁶ Sar pana vačerena ine adalestar, o Isus otojekhvar terdino maškar olende hem phenda lende: "Mir tumencar!"

³⁷ A on but darandile, adalese so mislinde da dikhena duho.

³⁸ Tegani o Isus phenda lende: "Sose darana? Hem sose isi tumen sumnje ano vile?"

³⁹ Dikhen mle vasta hem mle pre! Me injum! Pipinen man hem ka dikhen! E duho nane telo hem kokala sar so dikhena da man isi!"

⁴⁰ Vačerindoj adava, mothovđa lende ple vasta hem o pre.

⁴¹ On edobor inele radosna hem začudime da našti ine te verujinen. Tegani o Isus pučlja len: "Isi tumen li nešto hajbnase?"

⁴² I on dinde le kotor oto peko mačo.

⁴³ Ov lelja hem halja le anglo lende.

⁴⁴ Tegani o Isus phenda lende: "Akavai o lafija save vačerđum tumende dok injumle tumencar: da valjani te pherđol sa soi pisime mandar ano Zakoni e Mojsijasoro, ano Lila e prorokonengere hem ano Psalmija."

⁴⁵ Tegani phravđa lengere jača te haljoen o Sveta lila,

⁴⁶ i phenda lende: "Adahari zapisime: O Hrist ka patini hem o trito dive ka uštel taro mule,

⁴⁷ hem ano lesoro anav ka propovedini pe o pokajanje hem oprostiba e grehengoro sa e nacijende, počindoj taro Jerusalem.

⁴⁸ Tumen injen svedoci adalestar.

⁴⁹ A me ka bičhalav tumende e Svetone Duho, sar so mlo Dad obećinda. Ali ačhoven ani diz đikote o zoralipe e Devlestar naka huljel upra tumende."

*E Isusesoro uštiba ko nebo
(Mk 16,19–20; Delja 1,9–11)*

⁵⁰ Tegani o Isus legarđa ple učenikonen paše uzali Vitanija, i vazdinda ple vasta hem blagoslovinda len.

⁵¹ I sar blagoslovini len ine, cidinda pe olendar hem legardilo ko nebo.

⁵² A on pele ko kočija anglo leste, i ani bari radost irinde pe ano Jerusalem.

⁵³ I stalno džana ine ko Hram te hvalinen e Devle.

I Biblija ki Arli romani čhib Srbija **Arli spoken in Balkans**

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: Romani

Dialect: Balkans Arli

Contributor: The Seed Company

Romani Arli Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Arli romski jezik je rasprostranjen širom Balkana. Zbog toga je poznat i pod nazivom Balkanski romski jezik. Postoje i dijalekti Arlija koji nose druga imena. Arli ima dosta južnoslovenskih, persijskih, arapskih i turskih izraza.

Ovaj Arli prevod je najviše prilagođen Arli Romima koji žive u Republici Srbiji. Veoma je lagan za čitanje i slušanje zbog toga što u sebi ne sadrži zastarele Arli reči kojima se današnji govornici ne koriste u svakodnevnom govoru.

The Arli Romani language is spread throughout the Balkans. That is why it is also known as the Balkan Romani language. There are also dialects of Arli that bear other names. Arli has a lot of South Slavic, Persian, Arabic, and Turkish expressions.

This Arli translation is most suitable for Arli Roma who live in the Republic of Serbia. It is very easy to read and listen to because it does not contain outdated Arli words, rather, only words that today's speakers use in everyday speech.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source files dated 27 Jun 2025

d6ffb03d-9ec1-5bf9-9050-d7a1d3bb30c6